

Budapest Főváros XIII. kerületi Önkormányzat Prevenációs Központ és Családi Bölcsődei Hálózat

„Gyermekvár” Családi Bölcsőde

Szakmai Programja

2026.

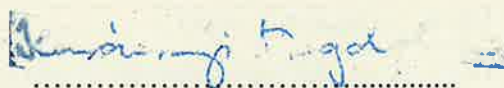
Készítette:

Németh Borbála
intézményvezető

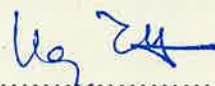
Ellenőrizte:

Karácsonyi Magdolna
aljegyző

Budapest Főváros XIII. Kerületi Önkormányzat SZEMB Bizottsága a 15/2026 (11.24.) számú határozatával. Jelen Szakmai Program hatályba lépésével egyidejűleg visszavonásra kerül a SZEMB Bizottság 26/2023 (11.21.) számú határozatával jóváhagyott Szakmai Program.

Budapest, 2026. 01. 06.

Varga Zsanett
SZEMB elnöke

2026 FEBR 26

Tartalomjegyzék

1.SZAKMAI PROGRAMUNK CÉLJA, CÉLRENDSZERE	4
2.CSALÁDI BÖLCSŐDE MINŐSÉGPOLITIKÁJA	4
3.JOGSZABÁLYI HÁTTÉR	5
4. A XIII. KERÜLETI CSALÁDI BÖLCSŐDÉK TÖRTÉNETE.....	7
5.A GYERMEKVÁR CSALÁDI BÖLCSŐDE ALAPADATAI.....	6
6. AZ ELLÁTOTTAK KÖRE, DEMOGRÁFIAI MUTATÓK, SZOCIÁLIS JELLEMZŐK.....	8
7. A SZOLGÁLTATÁS CÉLJA, FELADATA, ALAPELVEK, ELŐNYEI	11
8.AZ ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELE.....	14
8.1. A felvétel feltételei	14
8.2. Az ellátás igénybevételének módja	14
8.3. A kérelem benyújtása	14
8.4.Elbírálás	15
9.A CSALÁDI BÖLCSŐDÉBEN MEGVALÓSULÓ NEVELÉSI ÉS GONDOZÁSI FELADATOK.....	15
9.1. Nevelési feladataink	15
9.2. Gondozási feladataink	16
9.3. A gyermekek beszoktatása a családi bölcsődébe	16
10.SZOLGÁLTATÁSOK, TEVÉKENYSÉGEK A CSALÁDI BÖLCSŐDÉBEN	17
10.1. A játék	17
10.2. Mese, vers, mondóka.....	17
10.3. Ünnepek	17
10.4. A csoport ünnepei.....	17
10.5. A családi bölcsőde helyszínén kívüli programok.....	17
11. A FELADATELLÁTÁS SZAKMAI TARTALMA, MÓDJA, A BIZTOSÍTOTT SZOLGÁLTATÁSOK FORMÁI ÉS RÉSZLETES LEÍRÁSUK	18
11.1. Gyermekcsoportok szervezése.....	18
11.2. A napirend.....	18
11.3. A feladatellátás szakmai tartalma	19
12.SZAKMAI HITVALLÁSUNK.....	21
12.1. Gyermekekép, családkép	21
12.2. Szemlélet a játékról	21
12.3. Küldetésnyilatkozat, közösen vállalt értékek	21
13. INTÉZMÉNYEN BELÜLI ÉS MÁS INTÉZMÉNYEKKEL VALÓ KAPCSOLATTARTÁS	21

13.1. A családi bölcsőde és az igénybevevő szülője/törvényes képviselője közötti kapcsolattartás módja.....	21
13.2. Együttműködés az óvodákkal	22
13.3. Együttműködés a jelzőrendszer tagjaival – Gyermekvédelem	22
13.4. Együttműködés a képző intézményekkel	22
14. AZ ELLÁTOTTAK ÉS A SZOLGÁLTATÁST VÉGZŐK JOGAINAK VÉDELME	23
15.DOKUMENTÁCIÓ, TÉRÍTÉSI DÍJ FIZETÉSÉNEK RENDJE	23
16.A CSALÁDI BÖLCSÖDÉKRŐL ÉS SZOLGÁLTATÁSAIRÓL SZÓLÓ TÁJÉKOZTATÁS HELYI MÓDJA	23
17. A SZOLGÁLTATÁST NYÚJTÓK FOLYAMATOS SZAKMAI FELKÉSZÜLTSGE BIZTOSÍTÁSÁNAK MÓDJA, FORMÁI	24
17.1. A szolgáltatást nyújtók szakmai felkészültségének elősegítése.....	24
17. 2. Mit nyújtunk a dolgozóinknak?	25
18.A GYERMEKVÁR CSALÁDI BÖLCSŐDE BEMUTATÁSA, ELHELYEZKEDÉSE, TÁRGYI FELTÉTELEI, SZEMÉLYI FELTÉTELEI	25
18.1. A Gyermekvár Családi Bölcsőde bemutatása, elhelyezkedése.....	25
18.2. A Gyermekvár Családi Bölcsőde tárgyi feltételei	26
18.3. A Gyermekvár Családi Bölcsőde személyi feltételei.....	28
18.4. A családi bölcsőde koordinátortól elvárt kompetenciák, feladatai	28
19. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	29
20.MELLÉKLETEK	30
Szervezeti felépítés és kapcsolat.....	30
Megállapodás	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
CSALÁDI BÖLCSŐDEI HÁZIREND	35

1.SZAKMAI PROGRAMUNK CÉLJA, CÉLRENDSZERE

Budapest Főváros XIII. Kerület Önkormányzata 3 telephelyen, 14 db családi bölcsődét hozott létre és jelenleg is működtet. Az intézmények Önkormányzati fenntartásúak, közvetlenül a Prevenció Központ irányítása alá tartoznak. A családi bölcsőde hálózat napközbeni ellátást biztosít 20 hetes kortól a kisgyermek 3 éves koráig.

Szakmai programunkon keresztül szeretnénk bemutatni a családi bölcsődei hálózatban folyó nevelő-gondozó szakmai munkát, amelyet a gyermekek személyiségi jogainak tiszteletben tartása mellett, a kisgyermek fejlődési ütemét, az egyéni- és életkori sajátosságait mindenkor figyelembe véve, a szülők, a partnerek és a fenntartó önkormányzat elvárásainak megfelelően végzünk, rugalmasan figyelembe véve a családok igényeit, kéréseit. Minden intézményünkben a családi, meleg légkörben, a személyre szóló differenciált bánásmóddal járunk hozzá a gyermekek személyiségének teljes kibontakoztatásához. A kisgyermeklétszám lehetőséget biztosít a személyesebb, differenciáltabb, a gyermekek egyéni igényeit jobban figyelembe vevő ellátás biztosítására.

Szakmai program célrendszere:

- ✓ Harmonikus, szeretetteljes, családi légkör megteremtése.
- ✓ A gyermeki személyiség középpontba állítása a nevelő gondozó-folyamatban.
- ✓ Olyan optimális tárgyi és személyi feltétel megteremtése, fenntartása, folyamatos fejlesztése, mely maximálisan elősegíti a kisgyermek egészséges testi és lelki fejlődését.
- ✓ Egy egységes rendszer kidolgozása, amely a kerületi családi bölcsődék tevékenységét segíti, lefekteti azokat az alapelveket, amelyeket a szakmai munka során minden esetben szem előtt kell tartani.
- ✓ A kerületben működő családi bölcsődék szakmai munkájának egységesítése, összefogása, irányítása.
- ✓ Megfogalmazni azokat a célokat, amelyeket szeretnénk elérni.
- ✓ Innováció, a folyamatos megújulás biztosítása.
- ✓ A társadalom folyamatosan változó igényeihez, kihívásaihoz való alkalmazkodás biztosítása.

2.CSALÁDI BÖLCSŐDE MINŐSÉGPOLITIKÁJA

A kisgyermek egészséges testi-, szellemi fejlődéséhez szükséges legoptimálisabb feltételek megteremtése, fenntartása. A nevelőket képessé tenni arra, hogy szakmai tevékenységük során olyan önálló és szakmailag megalapozott döntéseket hozzanak, amellyel a gyermek számára érzelmi biztonság teremthető, és erre alapozva a nevelés-gondozás folyamatában boldog, kiegyensúlyozott, kreatív gyermekekké, óvodásokká váljanak. A tevékenységhez a szolgáltatást nyújtó személyek/kisgyermeknevelők számára biztosítani kell a biztonságos, nyugodt, kiegyensúlyozott munkahelyi légkört, amelynek megléte esetén a minőségcélok megvalósíthatók és elérhetőek. Ezért a Prevenció Központ kiemelt feladatának tekinti megteremteni a lehetőséget, hogy a dolgozók igényes, kiszámítható, jó körülmények között tudjanak dolgozni az egyes családi bölcsődékben, és mindent megtesz annak érdekében, hogy szívesen maradjanak a munkavállalók a XIII. kerületi Önkormányzat által fenntartott családi bölcsődei hálózat intézményeiben.

3. JOGSZABÁLYI HÁTTER

A program elkészítésekor az alábbi jogszabályi előírásoknak, módszertani útmutatóknak, szakmai kiadványoknak tettünk eleget:

- 1997. évi XXXI. törvény: A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 15/1998. (IV.30.) NM rendelet: a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működési feltételeiről
- 20/2017. (IX.18.) EMMI rendelet a bölcsődei dajka, a bölcsődei szolgáltatást nyújtó személy és a napközbeni gyermekfelügyelet szolgáltatást nyújtó személy képzésének szakmai és vizsgakövetelményeiről
- 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről
- 328/2011. (XII.29) Korm.rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról
- 1991. évi LXIV. törvény: a gyermekek jogairól
- 1992. évi XXXIII. törvény: A közalkalmazottak jogállásáról
- 1993. évi III. törvény: a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról
- 2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról
- 1993. évi XCIII. törvény: A munkavédelemről
- 1998. évi LXXXIV. törvény: A családok támogatásáról
- 23/1998. (XII.30.) kormányrendelet a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény végrehajtásáról
- 9/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet: a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról.
- 257/2000. (XII.26.) Korm. rendelet a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról
- Bölcsődei nevelés–gondozás Országos Alapprogramja (2026. 01. 01.)
- MACSKE Magyarországi Családi Bölcsődék Közhasznú Egyesülete, Napközbeni gyermekfelügyelet Szakmai iránymutatás 2017. év
- 33/1998. (VI. 24.) NM - rendelet a munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről
- a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet
- Budapest Főváros XIII. Kerületi Önkormányzat Képviselő-testületének 8/2025. (III. 25.) önkormányzati rendelete a pénzbeli és természetbeni, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekjóléti ellátásokról
- 415/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi igénybevevői nyilvántartásról és az országos jelentési rendszerről
- A gyámhatóság, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról szóló 235/1997. (XII.17.) Korm. rendelet
- 66/2015. (III. 30.) Korm. rendelet a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról 2. § (1) bekezdése,
- 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről 13. § b) pont,

4.A XIII. KERÜLETI CSALÁDI BÖLCSŐDÉK:

TÖRTÉNETE

2009-ben a XIII. kerületi Önkormányzat képviselő Testülete döntött a bölcsődei férőhelyek bővítéséről, mivel a bölcsődei ellátás iránt nagy igény jelentkezett a kerületi családok részéről. Kísérletképpen 2010-ben, Esküvő köz 1-3. szám alatt, 3 csoporttal, 21 férőhellyel, megnyitották a főváros első önkormányzati fenntartású családi napközijét. A nagy érdeklődésre való tekintettel 2011- őszen bővítették a családi napközik számát és a Petneházy utca 83. szám alatt újabb 8 csoport kezdte meg működését. Így már a kerület gyermekeit 11 családi napközi várta, ezeket az Önkormányzat hálózatba szervezve, Angyalföldi Családi Napközi Hálózat néven működtette tovább. A családi bölcsődék mai számukat tekintve 2016-ban érte el, amikor Újlipótvárosban, Tátra utca 48-52. szám alatt újabb 3 csoport kezdte meg működését. A Hálózat így már 98 férőhellyel járult hozzá a kerületi kisgyermek napközi ellátásához.

2017. január 1-től jogszabályi változás következtében az Angyalföldi Családi Napközi Hálózat neve megszüntetésre került, és Angyalföldi Családi Bölcsőde Hálózat névre változott. Az Angyalföldi Családi Bölcsőde Hálózat családi bölcsődei 20 hetestől 3 éves korú gyermekek számára nyújtanak nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, étkeztetést és foglalkozásokat. Három 13. kerületi telephelyen (Tátra utca 48-52., Petneházy utca 83., Esküvő köz 1-3.) 14 családi bölcsődei szolgáltatást biztosítunk önkormányzati fenntartással.

5.A GYERMEKVÁR CSALÁDI BÖLCSŐDE ALAPADATAI

Telephely neve:	Budapest Főváros XIII. kerületi Önkormányzat Prevenációs Központ és Családi Bölcsődei Hálózat „Gyermekvár” Családi Bölcsőde
Címe:	1135 Budapest XIII. ker. Petneházy u. 83.
Tel:	+361/239-05-64
Ellátási területe:	Budapest XIII. kerület, főváros és Pest megye közigazgatási területére terjed ki, azzal a megkötéssel, hogy a nem kerületi lakcímmel rendelkező felvett gyermekek száma, nem haladhatja meg a kerületi bölcsődei és családi bölcsődei férőhelyek 5 %-át.
Fenntartó:	Budapest Főváros XIII. kerületi Önkormányzat
Címe:	1139. Budapest Béke tér 1.
Tel:	061/452-41-44
E-mail:	karacsonyimagdolna@bp13.hu
Működtető:	Budapest Főváros XIII. kerületi Önkormányzat Prevenációs Központ és Családi Bölcsődei Hálózat
Kapcsolattartó:	Németh Borbála (intézményvezető)
Címe:	1134. Budapest, Tüzér u. 56.-58.
Tel/fax:	061/329-08-04
E-mail:	nemethborbala@szoc.bp13.hu
Honlapok:	http://prevencio.bp13.hu

Nyitvatartási ideje: munkanapokon 7 órától -18 óráig tart nyitva
Gazdasági, szervezeti irányítása: Prevenció Központ látja el
Munkáltatói jogkör gyakorlója: Prevenció Központ intézményvezetője

A Családi Napközi férőhelyszámát, tevékenységi körét az Alapító Okirat szabályozza. Működési engedélye határozatlan időre szól.

6.AZ ELLÁTOTTAK KÖRE, DEMOGRÁFIAI MUTATÓI, SZOCIÁLIS JELLEMZŐI, ELLÁTÁSI SZÜKSÉGLETEI

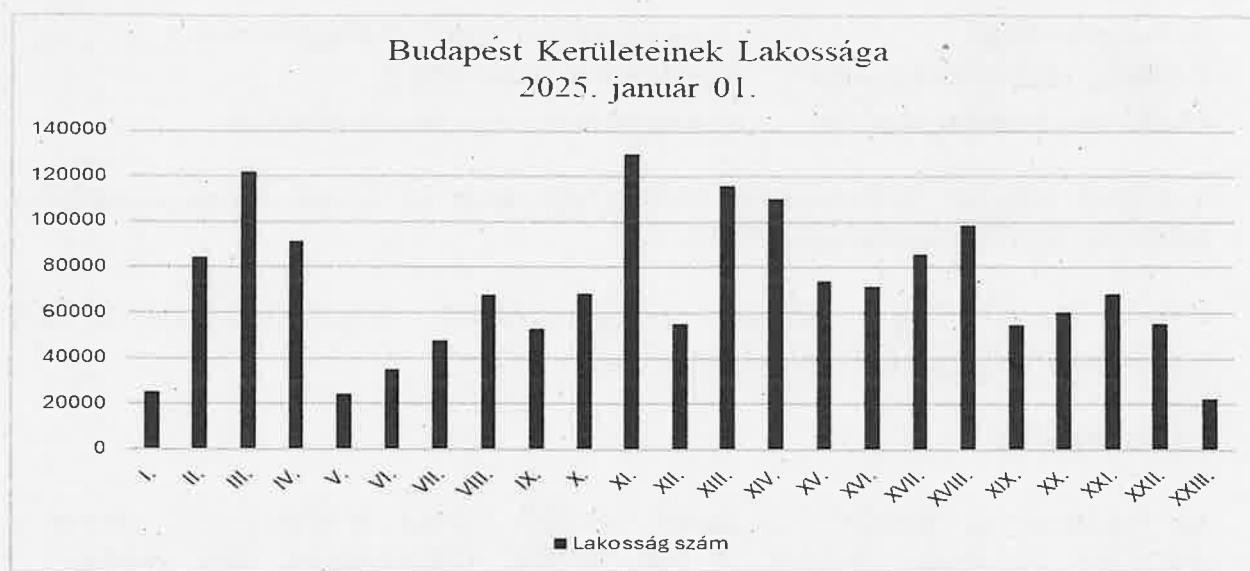
Ellátottak köre

Az Önkormányzat bölcsődei és családi bölcsőde hálózat működtetésével szervezi a gyermekek napközbeni ellátását. A XIII. kerületi Önkormányzat, mint fenntartó, 3 telephelyen, 14 családi bölcsődét működtet, a gyermekek napközbeni ellátására 98 férőhely áll rendelkezésre. A családi bölcsőde, olyan bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, amely a gyermekek napközbeni ellátása keretében, a Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja szerint, jogszabályban meghatározott szakirányú végzettséggel rendelkező személy által nyújt szakszerű gondozást és nevelést. A nevelési év szeptember 1-jétől a következő év augusztus 31-éig tart. Családi bölcsődei ellátás keretében a gyermek húszhetes korától nevelhető és gondozható. Ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-éig tovább gondozható, nevelhető az intézményben. Az ellátás keretében a sajátos nevelési igényű gyermek, valamint a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek nevelése és gondozása is végezhető. A családi bölcsődei ellátásban a sajátos nevelési igényű gyermek annak az évnél az augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben a hatodik életévét betölti. Az intézményeink DIN EN ISO 9001:2015 minőségbiztosítási szabványnak megfelelően működnek. Szakmai munkánkat a bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja határozza meg.

Az ellátási terület a bölcsődék és a családi bölcsődék (gyermekek napközbeni ellátása tekintetében) a főváros és Pest megye közigazgatási területére terjed ki, azzal, hogy a nem kerületi lakcímmel rendelkező felvett gyermekek száma a kerületi bölcsődei telephelyek összferőhelyeinek 5%-át nem haladhatja meg.

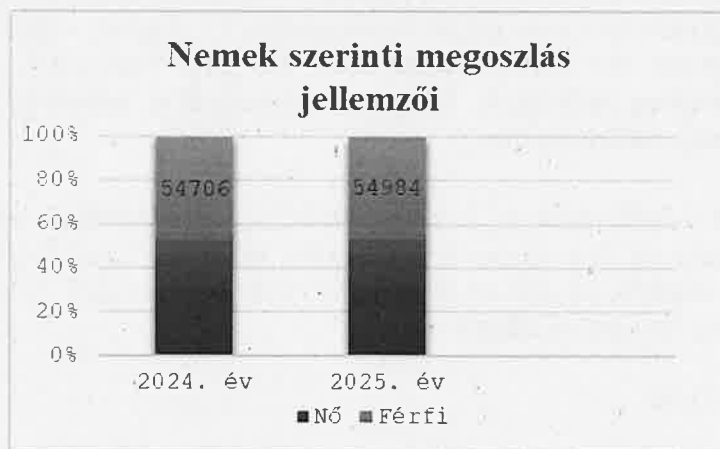
Demográfiai mutatók

A demográfiai változások jelentős hatással vannak a közszolgáltatások iránti igényre, mivel a népesség összetétele, életkora, növekedése vagy csökkenése határozza meg, hogy milyen típusú szolgáltatásokra, milyen férőhely számmal van szükség, egy adott területen.

1. számú diagram a fővárosi kerületek létszám adatairól (forrás: KSH Nyilvántartás)

Budapest XIII. kerülete a harmadik legnépesebb kerület a fővárosban. A kerületi lakosság száma, mint ahogy Magyarország teljes népességének a száma, is csökkenő tendenciát mutat. Ez egyaránt függ a természetes szaporulat mértékétől, az elhalálozás nagyságrendjétől, az elvándorlástól és a beköltözők számától. A népességfogyás hátterében számos tényező áll. Egyrészt csökken a születések száma, kevesebb gyermek születik, mint ahányan elhaláloznak, másrészt az elvándorlás is jelentős hatással van az adatok alakulására. Az elvándorlás negatív hatását a népességfogyásra befolyásolja a beköltözők száma, de jelenleg még nem tudja teljesen kompenzálni. 2024-ben a kerület lakossága 115.930 fő volt, 2025-ben a becsült szám 117.964 fő.

2 számú tábla, forrás: KSH

Érdemes kiemelni, hogy a népességfogyás nem csupán a teljes számokban, hanem a nemek arányában is érdekes mintázatot mutat. Az adatok szerint a női lakosság minden évben jelentősen meghaladja a férfiak számát. A női többlet egy ismert demográfiai sajátosság, amely az eltérő születési arányok, életmódbeli különbségek, valamint a férfiak rövidebb várható élettartama miatt alakul így.

A XIII. kerületben az utóbbi éveket elemezve megállapítható, hogy az élve születések száma tartósan 1 000 fő felett volt, de az utóbbi években folyamatosan csökken és 2025 – ben már 1000 fő alá esett. A születések száma – KSH adat szerint - 2022. évben 1145 fő, 2023. évben 1034 fő, 2024.évben 1017 fő, 2025. évben 943 fő volt. Míg a születésszámok folyamatosan

csökkenő tendenciát mutatnak addig a halálozások száma minden évben emelkedik. Országos és kerületi szinten egyaránt, az alábbi táblázatban a kerületi adatok láthatóak:

	2022.	2023.	2024.	2025.
Születések száma	1.145	1.034	1.017	943
Halálozások száma	1.530	1.873	1.856	1.782

3 számú tábla, forrás: KSH

A 0-18 éves korosztály egyes ellátásokra jellemző korcsoportonkénti bontása a következőképpen alakult:

Év	0-2 éves	3-5 éves	6-13 éves	14 éves	15-16 éves	17-18 éves	Összesen
2025.	2.799	2.844	7.511	950	1.914	1.802	17.820
2024.	3.034	2.830	7.544	961	1.835	1.637	17.841
2023.	3.075	2.902	7.538	884	1.746	1.569	17.714
2022.	3.195	2.990	7.588	907	1.605	1.493	16.871
2021.	3.145	2.987	7.629	891	1.622	1.531	17.805
2020.	3.419	3.200	7.550	761	1.480	1.444	17.854

4. számú tábla, forrás: KSH

A korosztály száma jelentősen nem változott. Belső arányában kisebb növekedés a középiskolai ellátásokat igénybe vevők körében látható. A 0-18 éves kor szerinti jellemzői befolyásolják az önkormányzati közszolgáltatások szervezését, mint például gyermekek napközbeni ellátása, óvoda, gyermekétkeztetés.

A születéskor várható élettartam meghosszabbodása az egyik legnagyobb kihívást jelenti a kor társadalma számára. Kerületünkben a 65 év feletti népesség részaránya a teljes népességhez képest 19,83%.

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 év közötti állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2024.	23.009	14.369	160,12 %
2025.	22.991	14.104	163,01 %

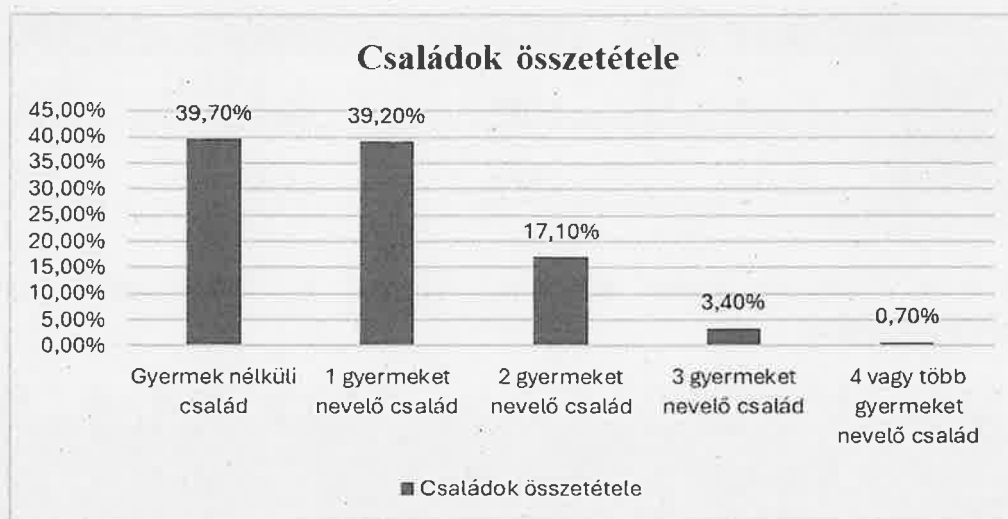
5. számú tábla, forrás: KSH

Az idős emberek száma és aránya kihatással van a helyi idősellátás rendszerére. A nemek szerinti sajátosságokat vizsgálva megállapítható, hogy a női lakosság aránya magasabb, mint a férfiaké, különösen az idősebb korosztályokban. A nők sajátos igényeit és szükségleteit figyelembe kell venni a szolgáltatások tervezése során. A korosztályon belül kiemelt célcsoport az egyedül élő idősek. A magányosságuk miatt fokozottabb odafigyelést és törődést igényelnek, és emiatt részben eltérőek lehetnek a szükségleteik.

Kerületi családok mutatói

A **kerületi családok** száma: 28 735. Ebből házaspár 15.178, élettársi kapcsolat 5.970, egy apa gyermekkel 1.341, egy anya gyermekkel 6.246. A kerületi családok közül 11. 407 nem nevel

gyermeket, 11.264 család 1 gyermeket, 4.914 család 2 gyermeket, 977 család 3 gyermeket és 173 család nevel 4 vagy több gyermeket lát el.

6. számú diagram, forrás: KSH 2025

A kerületi családi bölcsődék mutatói

A XIII. kerületben az Önkormányzat bölcsődei és családi bölcsőde hálózat működtetésével szervezi a gyermekek napközbeni ellátását. Bölcsődei ellátás keretében 8 bölcsődében 896 férőhely, illetve 14 családi bölcsődében 98 férőhely áll rendelkezésre, összesen 994 gyermek számára tudunk ellátást biztosítani. A kerületben a születendő gyermekek száma alapján ezzel a férőhelyszámmal, a felmerülő igények teljes egészében kielégíthetőek. A családi bölcsődei ellátás szakmai elveit a Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja határozza meg. A nevelési év szeptember 1-jétől a következő év augusztus 31-éig tart. Családi bölcsődei ellátás keretében a gyermek húszhetes korától annak a nevelési év végéig, amíg a 3. életévét betölti nevelhető és gondozható. Ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-éig tovább gondozható, nevelhető az intézményben. Családi bölcsődei ellátás keretében a sajátos nevelési igényű gyermek, valamint a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek nevelése és gondozása is végezhető. Az ellátásban a sajátos nevelési igényű gyermek annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben a hatodik életévét betölti. Az intézményeink DIN EN ISO 9001:2015 minőségbiztosítási szabványnak megfelelően működnek. Szakmai munkánkat a bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja határozza meg.

A családi bölcsődei jelentkezés és a felvétel egész évben folyamatos, minden felmerülő igényt ki tudunk elégíteni, nincs várólista. A kérelmeket a Prevenció Központ oldalán elektronikusan nyújthatják be a szülők, a kérelmek elbírálása folyamatos. A Prevenció Központba 2025-ben 69 db kérelem érkezett. A családi bölcsődei elhelyezésnél előnyt élveznek azok, akiknek szülei a munkaerőpiacra visszatérnek, vagy a védőnő, orvos, családsegítő javaslatára kéri a gyermek felvételét. A felvételre javaslatot tehet a jelzőrendszer bármely tagja, amelyet a családsegítő véleménye erősít meg. Hivatalos eljárások esetén (védelembevétel után) mindenkor köteles az intézmény bölcsődei ellátást biztosítani.

2025. december 31-én a feltöltöttségi mutató 74,64 %, a kihasználtsági mutató éves átlaga 60,08 % volt. A feltöltöttségi mutató a beíratott gyermekek számát, a kihasználtsági mutató a naponta bent tartózkodó gyermekek számát jelenti. Az ellátás igénybevétele önkéntes, a cél megkönnyíteni a szülők a munkába való visszatérését.

S.sz.	Családi Bölcsőde telephelyei szerint	Férőhely száma	Feltöltöttség % éves átlag	Kihasználtság % éves átlag	2025.12.31- én beírt gyermekek száma
1.	Családi Bölcsőde 1.	21	80,28	64,44	16
2.	Családi Bölcsőde 2.	56	75,28	59,40	38
3.	Családi Bölcsőde 3.	21	68,37	56,41	15
	Összesen:	98	74,64	60,08	69

7. számú ábra forrása: 2025. évi bölcsődei statisztikai adatok

7. A SZOLGÁLTATÁS CÉLJA, FELADATA, ALAPELVEK, ELŐNYEI

A családi bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás része, a gyermekek törvényben rögzített napközbeni ellátásának családias körülmények között biztosított formája.

Célja:

A családi bölcsődében történő gondozás – nevelés célja a szeretetteljes, biztonságot nyújtó, érzelmekben gazdag családi bölcsődei élet megszervezése, optimális tárgyi és személyi feltételek megteremtésével, annak fenntartásával folyamatos fejlesztésével. Ezek hozzájárulásával biztosítva a gyermek fejlődéséhez szükséges egészséges testi és lelki fejlődést.

A családi bölcsődei nevelés további célja, hogy a koragyermekkori intervenció szemléletének széles körű értelmezésével összhangban, minden kisgyermekre és családjára kiterjedő prevenciós tevékenységet folytasson. A családi bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató családbarát intézményként, szolgáltatásként hozzájárul a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez.

Feladata:

A családi bölcsőde feladata, hogy alapellátás keretében a 20 hetes kortól 3 éves korú gyermekek részére nyújt napközbeni ellátást az erre a célra kialakított telephelyen és környezetben. A gyermekek ellátása a munkát vállaló szülők számára ad lehetőséget kisgyermekük ellenőrzött körülmények között történő napközbeni elhelyezésére.

A családi bölcsődében koruknak és egyéniségüknek megfelelően gondoskodunk a gyermekekről, lehetőség szerint rugalmasan alkalmazkodva a szülők kéréseihez (természetesen a gyermekek érdekeinek és az adott korosztály ellátására vonatkozó szakmai elveknek megfelelően). Továbbá feladatunk a példamutatás és a szülőkkel való együttműködés, jó kapcsolat kialakítása, az esetlegesen felmerülő problémák megoldására való együttes törekvés. Fontos feladatnak tekintjük mindezeket, mely segítené a szülők munkavégzését, munkaerő piaci visszatérését, képzésen történő részvételét.

Alapelvei:

Családi bölcsődénket a Bölcsődei nevelés – gondozás országos alapprogramjának alapelvei mentén működtetjük:

A család rendszerszemléletű megközelítése: A család rendszerszemléletű megközelítése értelmében a bölcsődei/családi bölcsődei nevelésben elsődleges szempont a család működésének megismerése, megértése. A rendszerszemlélet lényege, olyan komplex látásmód alkalmazása, amely nem csak a kisgyermeket, hanem a családot is kiindulópontnak tekinti. Az interakciós mintákat a kisgyermek visszatükrözi, ezáltal képet kaphatunk a család

erősségeiről és gyengeségeiről. Az erősségek hangsúlyozása által a szakember hozzájárulhat a család életminőségének javításához.

A koragyermekkorai intervenciós szemlélet befogadása: Minden olyan tevékenység, mely a kisgyermek sajátos szükségleteit szolgálja. A családi bölcsődénk alkalmas színtér a koragyermekkorai intervenció szemléletének alkalmazására. A feladatunk e téren, hogy felismerjük a fejlődésnél a lemaradásokat, megtorpanásokat és szakmai tudásunkkal segítsük a gyermekeket, vagy javasoljunk olyan teret, ahol a felmerülő problémákat még időben fejleszteni tudják.

A családi nevelés elsődleges tisztelete: A család az elsődleges szocializációs színtér a gyermek életében. Elsősorban a szülők feladata és kötelessége a gyermekük nevelése. A szolgáltatásunk a családi nevelés értékeit, hagyományait, szokásait tiszteletben tartva és azokat segítve vesz részt a gyermekek nevelésében, gondozásában. Ezért lehetővé tesszük a szülők számára gyermekük életében, betekintve a szolgáltatásunkba, továbbá a különböző szinteken történő bekapcsolódásba (pl. beszoktatás). Igyekszünk „összefésülni” a gyermekek otthoni és a szolgáltatás adta napirendet is, ezzel segítve a gyermek beilleszkedését a közösségbe.

A kisgyermeki személyiség tisztelete: Minden kisgyermek egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető individuum, egyéni szükségletekkel rendelkező, fejlődő személyiség. Különleges védelem, bánásmód illeti meg. A bölcsődei nevelés, a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul az alapvető gyermeki jogok tiszteletben tartásával. Az Intézmény igyekszik eleget tenni más kultúrából érkező családok egyedi étkezési elvárásainak, akár sertéshúsmentes diéták biztosításával. A kulturális különbségekből adódó nevelési-gondozási egyediségeket is figyelembe veszi és tiszteletben tartja az intézmény.

A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe A bölcsődei és a családi bölcsődei nevelésben egyaránt a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelő/szolgáltatást nyújtó személy szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. A feladatok színvonalas megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes. Ebből adódóan a kisgyermeknevelő/szolgáltatást nyújtó személy felelős a szakmai tudása szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciái fejlesztéséért.

A biztonság és stabilitás megteremtése: A kisgyermek egyéni igényeitől függő napközbeni ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz történő beszoktatásra, adaptációs időszakra úgy tekintünk, mint a kisgyermek elvesztett biztonságának újrateremtésére. A kisgyermek személyi és tárgyi környezetének állandósága („saját kisgyermeknevelő” rendszer, felmenőrendszer, csoport- és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához. A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét. A biztonság nyújtása természetesen magában foglalja a fizikai és a pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.

A fokozatosság megvalósítása: A fokozatosságnak a bölcsődei/családi bölcsődei nevelés minden területét érintő bármely változás esetén érvényesülnie kell. A kisgyermek új

helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a szokások kialakulását.

Egyéni bánásmód érvényesítése: A kisgyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a kisgyermeknevelő elfogadó, empatikus, hiteles nevelői magatartása. A bölcsődei nevelésben figyelembe kell venni a kisgyermek spontán érésének, egyéni fejlődésének ütemét, a pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáját, nemzetiségi/etnikai, kulturális és vallási hovatartozását. A fejlődés ütemét mindig önmagához, a gyermekhez viszonyítva kell megítélni. Minden új fejlődési állomásnak kiindulópontja maga a gyermek. Ezért fontos, hogy a bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe járó kisgyermek mindegyike egyéni szükségleteihez igazodó mértékben részesüljön érzelmi biztonságot nyújtó gondoskodásban és támogatásban.

Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége: A gondozási helyzetek, a kisgyermeknevelő/szolgáltatást nyújtó és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzetei. A gondozási helyzetek megvalósulása során a nevelésnek és a gondozásnak elválaszthatatlan egységet kell alkotnia. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei nem korlátozódhatnak a gondozási helyzetekre. A fiziológias szükségletek kielégítése megteremti a magasabb rendű szükségletek kielégítésének feltételeit. A professzionális gondozás, hozzájárul a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához és a nevelési feladatok megvalósulásának egyik kiemelt színtere.

Az intézményben a kisgyermeknevelők/szolgáltatást nyújtók törekednek arra, hogy a gondozási feladatokba bevonják a kisgyermeket is. Türelemmel kivárák, míg a gyermek megpróbálkozik önállóan az öltözéssel, evéssel. Nem sürgetve a gyermeket, lehetőséget biztosítanak számára, hogy egyedül oldja meg ezeket a feladatokat. Gondozásnál pozitív visszajelzésekkel erősítik a kisgyermek egészséges én képének kialakulását, valamint folyamatosan törekednek annak megerősítésére. A gondozási helyzetek azok a kivételes alkalmak, amikor a nevelő kettesben lehet a „saját gyermekével”, csak rá tud figyelni és a gyermek is érezheti ennek a helyzetnek az intimitását, és hogy csak ő a fontos.

A gyermeki kompetenciakésztetés támogatása: A korai években alapozódnak meg a kognitív, érzelmi és társas kompetencia, ezért támogatásuk kiemelt jelentőséggel bír a bölcsődei/családi bölcsődei nevelésben. A gyermekek napirendjét, környezetét úgy alakítjuk ki, hogy a játékon és a gondozási helyzeteken, valamint egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz juttatjuk a gyermekeket, azért, hogy átélhessék a spontán tanulás örömét és megerősödjön bennük a világ megismerésének vágya. Kíváncsiságuk fenntartásával, pozitív megerősítésekkel segítjük őket az önálló kezdeményezésekben. Így teremtünk biztos alapokat az egész életen át tartó tanulás folyamatához.

Családi Bölcsőde előnyei:

- A kis gyermeklétszám miatt a hagyományos intézménynél – bölcsőde- gyorsabban, rugalmasabban tud alkalmazkodni a változó igényekhez.
- Családias légkört és környezetet biztosít.
- A kis létszámú gyermekcsoport lehetőséget teremt az egyes gyermek fejlettségét, egyéni szükségleteit figyelembe vevő felügyeletre, gondozásra.
- Kötetlen programok beiktatásának és szervezésének lehetősége nyitva áll a családi bölcsőde működtetőjénél.

8. AZ ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELE

8.1. A felvétel feltételei

A Prevenció Központ családi bölcsődéibe azok a gyermekek vehetők fel, akik XIII. kerületi lakcímmel rendelkeznek (lakcímet igazoló hatósági igazolvány bemutatása) és életvitelszerűen a kerületben is élnek. Ha a család tartózkodási címmel rendelkezik a kerületben, akkor a családi bölcsődei felvétel előtt környezettanulmányt készítünk, melynek célja, hogy igazolja, hogy életvitelszerűen a kerületben laknak. A felvétel a szülő (törvényes képviselő) írásbeli kérelme alapján történik. Családi bölcsődéinkbe felvételt nyerhetnek nem kerületi lakcímmel rendelkező gyermekek is, amennyiben a férőhelyek betöltöttsége ezt lehetővé teszi, de számuk nem haladhatja meg a kerületi bölcsődei és családi bölcsődei telephelyek összes férőhelyeinek 5 %-át.

A gyermekek napközbeni ellátását elsősorban azon gyermekek részére biztosítjuk, akiknek szülei/gondozói munkavégzésük – ideértve a gyermekgondozási díj folyósítása melletti munkavégzést is –, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, nappali rendszerű képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. Különleges esetekben, az a gyermek vehető fel, akinek veszélyeztetettségét, a családsegítő, a gyermekorvos, a védőnő, igazolja, illetve szociális rászorultság esetén, illetve, ha a szülő munkanélküli, ez esetben 3 hónap türelmi időt biztosítunk a munkavállalás elősegítéséhez.

8.2. Az ellátás igénybevételének módja

A Prevenció Központ rendelkezik Bölcsődei Felvételi Szabályzattal, amely az alábbi oldalon érhető el:

<https://prevencio.bp13.hu/wp-content/uploads/2024/06/bolcsodei-felveteli-szabalyzat-2023.pdf>

8.3. A kérelem benyújtása

A családi bölcsődében a nevelési év tárgyév szeptember 1-től a következő év augusztus 31-ig tart. A családi bölcsődébe jelentkezés szeptember hónapra, minden év április 15-től április 30-ig történik. A fentiekben jelzett időszakon kívül folyamatosan van lehetőség a családi bölcsődei kérelmek benyújtására a megüresedett férőhelyek függvényében.

A felvételi kérelmet online lehet benyújtani a Prevenció Központ honlapjáról (<https://prevencio.bp13.hu/>) elérhető felületen keresztül (<https://bolcsipanel.bp13.hu/jelentkezés>). A jelentkezéssel kapcsolatban személyesen a Prevenció Központban (1134 Budapest, Tüzér u. 56-58.), a földszint 3 számú irodájában kérhető tájékoztatás, hétfőn 9-17,30 óra, szerdán 9-12 óra, pénteken 9-11 óra között, emailen a bolcsodefelvi@szoc.bp13.hu címen érdeklődhetnek a szülők.

Javasoljuk, hogy a Kérelem nyomtatványon legalább 3 intézményt jelöljenek meg a szülők, ahová gyermeküket szívesen beíratnák. Ez azért fontos, mert, ha abban a bölcsődében vagy családi bölcsődében nincs üres férőhely, ahová szeretnék beíratni gyermeküket, akkor a szülő által a másodiknak, harmadiknak bejelölt intézménybe kerül a gyermek felvételre, ezzel is figyelembe véve a szülő döntését. Amennyiben a szülő által bejelölt egyik intézményben sincs üres férőhely, a felvétellel foglalkozó szociális ügyintéző tájékoztatja a szülőt azokról a telephelyekről, ahol férőhely rendelkezésre áll.

8.4. Elbírálás

A felvételtől a becsatolt igazolások alapján, az intézményvezető 30 napon belül dönt. Vitatható esetekben, egy szakmai team tesz javaslatot a jelentkezők felvételére. A team tagjai: intézményvezető, bölcsődevezető, családi bölcsődei koordinátor, szociális ügyintéző. A szakmai team elé csak a hiánytalanul benyújtott kérelem terjeszthető elő. Hiánypótlásra a kérelem benyújtását követő 8 napon belül van lehetősége a szülőnek. Ha a hiánypótlás nem történik meg a megadott határidőig, a kérelem megszüntetésre kerül.

9. A CSALÁDI BÖLCSŐDÉBEN MEGVALÓSULÓ NEVELÉSI ÉS GONDOZÁSI FELADATOK

A bölcsődei/családi bölcsődei nevelés alapelveit 15/1998. (IV.30. NM.) rendelet az ún. alapprogramot alkalmazzuk gyermekeink ellátásában, nevelésében, gondozásában.

A nevelési feladatok során egységesítjük azokat a nevelési feladatokat, amelyek biztosítják a gyermekek fejlődését, közösségi életre felkészítését:

- A nevelésben a fokozatosság, folyamatosság, játékosság elvének alkalmazása;
- Az egyéni fejlesztésben az adottság, az életkori sajátosságok figyelembevétele;
- Jó légkörű kapcsolatrendszer kiépítése;
- A bölcsődei élet ideje alatt a gyermekek óvodai életre való felkészítése.

9.1. Nevelési feladataink

- Egészséges életmódra nevelés, amely kiterjed a gondozásra, a gyermekek mozgásigényének kielégítésére, az egészségmegőrzésre, a testápolási teendőkre, és az önkiszolgálásra nevelésre.
- Érzelmi nevelés, amelynek fontos része a beszoktatás, az érzelemkifejezés tanítása, az ösztönök és az érzelem irányításának gyakoroltatása. Családi bölcsődében jól fejleszthető a gyermekek együtt érző képessége, elfogadása, egymáshoz való alkalmazkodása, figyelmessége, segítőkézsége, szabály- és feladattudata.
- Értelmi nevelés, elsősorban játékos környezetbe ágyazva. Ide tartozik például a gyermekek memóriája, matematika készségei, szabálykövetése.
- Szociális fejlődés segítése, amelyhez hozzá tartozik a szociális viselkedésformák - mint pld. az illemszabályok, a higiénia és az étkezési szokások - elsajátítása. Mindezekben a jó példa és a türelem az irányadó.
- Megismerési folyamatok segítése. A nevelőnek segítenie kell a gyerekeket természetes tudásvágyuk kielégítésében. A "Mi ez?" korszakban és a "Miért?" korszakban türelmesen és megfelelő időt szakítva kell válaszolni a kérdésekre, hiszen kérdeznünk egész életünkben tudnunk kell, és nagyon fontos, hogy a gyerekeknek ne menjen el a kedvük a kérdezősködéstől. Tárgyi eszközeinket, játékkészletünket úgy próbáltuk meg összeválogatni, hogy fejlesszék a gyerekek kreativitását és értelmi képességeit, hiszen a gyerekek szinte mindent a mozgáson és a tapasztaláson keresztül ismernek meg.
- A napirend kialakítása. Az ellátást nyújtó személy úgy szervezze meg a napi tevékenységét, hogy az igazodjék a gyermekek igényeihez, szükségleteihez, ami megteremti a biztonságot, a kiszámíthatóságot, az aktivitást és az önállósodást. Ugyanakkor legyen kellően rugalmas, hogy lehetőséget adjon a változó igények, az

alkalmi lehetőségek kihasználására. A napirendünk folyamatos és rugalmas, a gyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt és folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósulását biztosítja – megteremtve a biztonságérzetet, kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét.

9.2. Gondozási feladataink

- **Élélmezés:** A gyermekek táplálása az életkori sajátosságaiknak és egyéni igényeiknek megfelelően történik. A napirendünk lehetővé teszi, hogy minden gyermek nyugodt körülmények között étkezhessen. A gyermekek kis csoportokban ülhetnek az asztalhoz, ha már egyedül le tudnak ülni, illetve fel tudnak állni, és az ételadagjuk nagy részét önállóan el tudják fogyasztani. Új ételek, ízek bevezetésénél először mindig csak kis mennyiséggel kínáljuk a gyermeket és csak akkor adunk neki többet, ha szívesen fogadja. Az ételből minden gyermek egyéni étvágyának megfelelő mennyiséget kap. Az étkezést egy gyermekélelmezésben jártas beszállítón keresztül biztosítjuk.
- **Szobatisztaságra nevelés:** Fokozott figyelmet fordítunk arra, hogy a pelenkázás, biliztetés, WC használat a gyermek fejlettségének megfelelően történjen. A szobatisztaságra nevelés menetét a szülőkkel közösen tervezzük meg, amikor a gyermek már hajlandóságot mutat az önállósodásra.
- **Mosakodás:** Pelenkázás, WC és bili használat után minden alkalommal kezét mosatunk a gyermekekkel. Ehhez biztosítjuk számukra a szappant, folyékony szappant, a folyó meleg vizet, minden gyermek számára külön jelével ellátott törölközőt. Minden gyermeknek lesz külön fésűje, a már fogat mosóknak pedig saját fogkefeje, fogmosó pohara bejelölve és fogkrémje. Ezek az eszközök a gyermekek számára könnyen hozzáférhetők és esztétikusak.
- **Öltözködés:** Az öltözködésre mindig biztosítunk megfelelő helyet és időt a gyermekek számára. A kisebbeket - a gyermek közreműködését kérve és elfogadva - mi öltöztetjük fel. A nagyobbakat - akik már önállósodni próbálnak - kis székre, padra vagy földre tett matracra ültetjük, ahol kényelmesen próbálkozhatnak az egyes ruhadarabok felvételével. Semmiképpen nem sűrgetjük őket, hiszen a begyakorláshoz sok idő kell, de gyakori dicsérettel ösztönözzük őket a sikerre.
- **Alvás, pihenés:** A gyermekeknek életkoruk és egyéni igényeik szerint van szükségük a pihenésre. A gyermekeknek külön kiságyat vagy fektetőt biztosítunk és igény szerint délelőtti, délutáni alvásra is van lehetőség. Alváshoz csendes, nyugodt légkört teremtünk, mese, halk zene alkalmazásával.

9.3. A gyermekek beszoktatása a családi bölcsődébe

A családi bölcsődénkben a szülővel történő fokozatos beszoktatás/adaptáció módszerének alkalmazása a bölcsődei nevelés - gondozás fontos feladata és a családdal való együttműködést helyezi előtérbe. Az adaptáció megkönnyíti a gyermek új környezethez való alkalmazkodását, és a beilleszkedést.

Megvalósulás módja: az adaptáció időtartama legalább 10 nap legyen, és a szülő szoktassa be gyermekét a bölcsődébe, ezzel is csökkentve a beszoktatás során fellépő negatív tüneteket. A beszoktatás minden napjáról feljegyzés készül.

10. SZOLGÁLTATÁSOK, TEVÉKENYSÉGEK A CSALÁDI BÖLCSŐDÉBEN

10.1. A játék

A kisgyermeknek természetes életformája, központi tevékenysége és legfőbb öröme, egyben a tapasztalatszerzés, a tág értelemben vett tanulás a játék. A játék segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, az értelmi, az érzelmi és a szociális fejlődést.

A kisgyermeknevelő/szolgáltatást nyújtó személy a gyermek játékát elsősorban a megfelelő hely, idő, légkör és eszköz biztosításával tudja segíteni. Az ellátást nyújtó személy követve a gyermekek kezdeményezéseit, magatartásával, javaslataival, információival támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, szerepet vállal a játékban, ötleteivel színesíti azt. Közben sokat beszélget a gyermekekkel, gyakorta tesz fel kérdéseket, melyek szélesítik gondolkörüket, figyelmüket környezetük és tevékenységeik jellemzőire irányítják.

A kisgyermeknevelők/ellátást nyújtó személy a játék területek kialakításánál figyel arra, hogy legyen lehetőség aktív és csendes játékra, pihenésre, alkotással járó tevékenységek (festés, vizezés) végzésére és aktív mozgásra. A játékoknak állandó helyük van, ez ösztönzi a gyermekeket az önállóságra és rendszeretetre.

10.2. Mese, vers, mondóka

A bölcsődés korú gyermekek életében a mondóka, a képeskönyv, a mese és a vers nagy jelentőségű. A 2-3 évesek a róluk szóló történeteket hallgatják szívesen, de a rövidebb állatmesék és a láncmesék is nagy érdeklődést váltanak ki. A mesék fejlesztik gondolkodásukat, fantáziájukat, szókincsüket. A többször hallott mesét a gyermekek lerajzolhatják, eljátszhatják.

10.3. Ünnepek

Az ünnepek széppé, színessé teszik az életet, segítenek a meglévő hagyományok megőrzésében, az újak kialakulásában. Ezt a szerepet csak akkor töltik be, ha minden érintett jól érzi magát, senki nem érzi kényszernek a bekapcsolódást. Ehhez hozzátartozik az is, hogy a szülők sem tevőlegesen, sem anyagilag nem terhelhetők. A családi bölcsőde működtetője segíti annak a szemléletnek a kialakulását, mely szerint az ünnep hangulata, az érzelmi élmény a fontos, nem az ajándékok értéke.

10.4. A csoport ünnepei

Az ellátást nyújtó személy/kisgyermeknevelő, a szülők - esetenként a gyermekek bevonásával - közösen döntenek a Mikulás, a farsang és a gyermeknap megünnepléséről, továbbá arról, hogy ünnepelnek-e a csoportban születés - vagy névnapot, vagy valamilyen más alkalmat (pl. nyári zárás előtti vagy utáni zsúr)

Az ünnep meghittsége, hangulata hozzájárul az abban részes személyek (gyermekek és felnőttek) közötti kapcsolatok mélyüléséhez.

10.5. A családi bölcsőde helyszínén kívüli programok

Családi bölcsőde helyszínén kívüli programokat (közös séta stb.) csak a szülő előzetes írásbeli engedélyével, esetenként segítő részvételével szervezhető. A programon való részvétel nem tehető kötelezővé: a családi bölcsődében maradók felügyeletének megszervezése a működtető feladata. A felügyelettel csak a gyermekek és a szülők által ismert és elfogadott, ehhez megfelelő kompetenciával rendelkező felnőtt bízható meg. A gyermekek szabadlevegőn történő tartózkodására a családi bölcsőde gazdasági bejáratával szembeni parkban van lehetőség, ehhez is szükséges a szülők írásos hozzájárulása, ahol kialakításra és elkerítésre

került a közösségi játszótéren egy terület, ahol a korosztálynak megfelelő játékok várják a kisgyermekeket.

11. A FELADATELLÁTÁS SZAKMAI TARTALMA, MÓDJA, A BIZTOSÍTOTT SZOLGÁLTATÁSOK FORMÁI ÉS RÉSZLETES LEÍRÁSUK

A gondozás bensőséges interakciós helyzet a kisgyermeknevelő/szolgáltatást nyújtó és a gyermek között, melynek elsődleges célja a gyermek testi szükségleteinek kielégítése. Lényeges az elegendő idő biztosítása, mivel az egyes mozzanatok megtanulása hosszú gyakorlás eredménye. A felnőttel való kommunikáció érzelmi töltése, a kisgyermeknevelőnek/szolgáltatást nyújtók a gyermekről adott jelzései kihatnak az önellátásra, a személyiség egészséges alakulására.

A családi bölcsődéink a csecsemő és kisgyermek érdeklődésére, aktivitására építve biztosítják a változatos tevékenységeket, melyek tapasztalathoz juttatják természeti és szociális környezetéről a gyermekeket. A tapasztalatszerző-tanulósos tevékenységek lehetőségének biztosítására külön gondot fordítunk. A napirendünk folyamatos és rugalmas, a gyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt és folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósulását biztosítja – megteremtve a biztonságérzetet, kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét. A gyermekek egészséges fejlődése érdekében a lehető legtöbb időt biztosítjuk a szabadjátékra, a szabadlevegőn történő mozgásra, játéktevékenységre. A családi bölcsődék a Bölcsődei nevelés gondozás országos alapprogramjával összhangban végzi munkáját.

11.1. Gyermekcsoportok szervezése

A jogszabályban előírtak szerint, ha egy csoportba 2 kisgyermeknevelő/szolgáltatást nyújtó személy látja el a kisgyermekeket, akkor 7 gyermek ellátására van lehetőség, amennyiben 1 kisgyermeknevelő/szolgáltatást nyújtó személy végzi ezt a feladatot, akkor 5 gyermek elhelyezésére van mód az adott csoportban. A csoportok szervezése során igyekszünk biztosítani, hogy a gyermek bölcsődébe járásának időtartama alatt ugyanabba a csoportba járjon, a kisgyermeknevelők személyi állandósága mellett.

11.2. A napirend

A napirend a nevelés egyik része, feltétele az életrend kialakításának. A kisgyermek napjának tudatos megtervezése, az egymást követő események, sorrendjük megszervezése és időtartamuk meghatározása, betartása. A családi bölcsődének egy időben több gyermek szükségleteit kell kielégíteni, ez komoly szakmai tudást követel a kisgyermeknevelőtől/szolgáltatást nyújtóktól. A napirend korhoz kötött és évszaknak megfelelően változik.

Megvalósulás módja: a napirend kialakítása az egész csoport számára egységes legyen és vegye figyelembe a gyermek eddig kialakult életritmusát.

A napirend kialakításának szempontjai:

A napirendet úgy alakítjuk ki, hogy elegendő idő jusson minden gondozási művelet nyugodt elvégzéséhez. A cél a várakozási idő minimálisra csökkentése, a folyamatosság, a pontosan átgondolt összehangolt, megszervezett napirend biztosítja a nyugodt légkört. A kisgyermeknevelő/szolgáltatást nyújtó személy és a gyermek között meghitt kapcsolat alakul ki, ahol a nevelő figyel a gyermek jelzéseire, megérti, válaszol rá. Ügyelünk arra is, hogy elegendő játékidő jusson a gyermekek számára.

11.3. A feladatellátás szakmai tartalma

Testi- biológiai- pszichés szükséglet kielégítése

A kisgyermek testi- biológiai- pszichés szükségleteinek kielégítése a szolgáltatást nyújtó személy feladata.

Megvalósulás módja: biztosítani kell a gyermek számára szomatikus, pszichés, az aktív tevékenység, a pihenés ritmikus változásait, így alakul ki a gyermekben a tájékozódás saját környezetében.

Játék

A játék a gyermekkor legfontosabb tevékenysége, ami segíti a világ megismerésben és befogadásában, elősegíti a testi, érzelmi és szociális fejlődést. Ezért a szabadjáték, a gyermek önkéntes kezdeményezésén, előzetes ismeretein, tapasztalatain alapuló tevékenységet kell fókuszba helyezni. A szolgáltatást nyújtó személy alapvető feladata ennek biztosítása. A nevelő a játék feltételeinek a biztosításával, mint megfelelő hangulat, hely, idő és eszközök, és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A szolgáltatást nyújtó személy a gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, esetenként mintát nyújt, szerepet vállalva tevékenységben. A játék ad lehetőséget a társas kapcsolatok alakulására, a többi gyermekkel való együttlét örömforrása a kisgyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését. A kisgyermek fő és alapvető tevékenysége. A nevelési - gondozási műveleteken kívül, minden szabad időt játékkal töltenek, itt dolgozzák fel az új ismereteket. A játék legfontosabb jellemzője az örömeztet, melyet pozitív emóciók kísérnek.

Megvalósulás módja: a játékeszközök, a hely, az idő, nyugodt légkör és a felügyelet biztosított legyen. A játékkészletek az egészségügyi, pedagógiai és szakmai szabványnak megfelelnek. Az igényes játékok a korcsoportnak minőségileg és mennyiségileg is megfelelőek. A játékeszközök állapotát folyamatosan ellenőrizzük a baleset megelőzése érdekében.

Gyermekvédelmi feladatok

A gyermekvédelem bölcsődei feladat is. A velük való törődés megkülönböztetett figyelmet igényel. A szülőkkel való bánásmód és a kommunikáció is nehezebb.

Megvalósulás módja: fel kell tárni a gyermekvédelmi problémákat a szülők közreműködésével. Működik a jelzőrendszer, a szakmai együttműködés a HÍD Család és Gyermekjóléti Központtal, a védőnői hálózattal és a gyermekorvosokkal.

Egészségvédelem

Fontos a családi bölcsődében az egészségvédelem és a prevenció. Az egészségnevelés összetartozik a gondozással, a szomatikus, a pszichés, az érzelmi, az értelmi, akarati neveléssel, valamint a szociális fejlődéssel. Bölcsődéink és a családi bölcsődéink számára kidolgoztak egy egészségnevelési programot, mely segíti az ezzel kapcsolatos tevékenységüket, munkájukat. A program célja az egészségnevelés, a környezetvédelem, az állatvédelem alapjainak lefektetése, az egészséges életmód megalapozása.

Megvalósulás módja: az egészségügyi szokások, az életmód kialakítása, amelynek alapozó jellegük van.

Gyermek-elsősegélynyújtás

A családi bölcsődei ellátás során a gyermekek testi épségének és biztonságának megőrzése kiemelt jelentőségű. Ennek érdekében intézményeinkben készítettünk egy belső eljárásrendet, ami meghatározza a gyermekbalesetek és rosszulletek esetén a követendő egységes, szakszerű

és gyermekközpontú intézkedéseket, továbbá a szülővel, törvényes képviselővel történő megfelelő kommunikáció folyamatát. Minden kisgyermeknevelőnek és a kisgyermekes ellátásban résztvevő munkatársnak rendelkeznie kell, a gyermekek életkorának és sajátosságainak megfelelő elsősegély-nyújtási alapismeretekkel, illetve baleset vagy rosszullét esetén azonnal kötelezően meg kell kezdeni a szükséges ellátást, a gyermek állapotának stabilizálása és biztonsága érdekében. A Prevenációs Központ a munkatársai számára biztosítja, hogy rendszeresen részt vegyenek munkavédelmi, balesetvédelmi, elsősegélynyújtással kapcsolatos képzéseken, azonkívül intézményeiben kiemelt figyelmet fordít a megfelelő tárgyi és személyi feltételek biztosítására, melyek a gyermekek biztonságát szolgálják.

A belső eljárásrend keretszabályai kiterjednek:

- az azonnali elsősegélynyújtás és szükség esetén sürgősségi egészségügyi ellátás, mentő igénybevételeinek biztosítása
- a bölcsődevezető, azonnali tájékoztatása
- a szülő, illetve a törvényes képviselő értesítése
- a balesetekkel kapcsolatos adminisztrációs feladatok elvégzése
- súlyosabb balesetek esetén az intézményvezető azonnali tájékoztatása
- a balesetek elkerülése érdekében a megelőző intézkedések megtétele

Élelmezés

A cél a korszerű csecsemő és kisgyermek táplálkozási elveken alapuló étkezés biztosítása. A táplálék mennyiségileg és minőségileg helyes összetételű, a higiénés követelményeknek megfelelő és korszerű konyhatechnikai eljárásokkal elkészített, élvezhető étel legyen, amelyet vásárolt szolgáltatás keretében biztosítunk. A gyermekek diétáját szükség szerint biztosítani tudjuk. A diétát igénylő gyermekek étkezésének biztosítása a dietetikus közreműködésével történik.

Megvalósulás módja: a HACCP minőségi élelmezési rendszer működtetése a családi bölcsődébe. A korszerű táplálkozási elvek alkalmazása.

Családlátogatás

A szolgáltatást nyújtó személy fontos feladata, hogy információt szerezzen a gyermek szokásairól, speciális igényeiről, az addigi életéről, figyelje meg az otthoni gondozást, nevelést.

Megvalósulás módja: a családlátogatás lehetőség szerint, a beszoktatás előtt történjen, erről feljegyzés készüljön. Minden családi bölcsődébe felvett gyermeket meg kell látogatni otthonában (kivéve, ha a szülő ettől elzárkózik), előtte időpontot kell egyeztetni a szülőkkel.

Szülővel történő fokozatos beszoktatás

A szülővel történő fokozatos beszoktatás módszerének alkalmazása a családi bölcsődei nevelés - gondozás fontos feladata és a családdal való együttműködést helyezi előtérbe. Az adaptáció megkönnyíti a gyermek új környezethez való alkalmazkodását, és a beilleszkedést.

Megvalósulás módja: az adaptáció időtartama legalább 10 nap legyen, és a szülő szoktassa be gyermekét a családi bölcsődébe, ezzel is csökkentve a beszoktatás során fellépő negatív tüneteket. A beszoktatás minden napjáról feljegyzés készüljön.

Saját kisgyermeknevelő/szolgáltatást nyújtó személy rendszer

A saját „kisgyermeknevelő” rendszer a személyi állandóság elvén alapul a csoportban. Megvalósulás módja: a saját kisgyermeknevelő/szolgáltatást nyújtó személy szoktassa be a gyermeket a bölcsődébe, ölelkező időben ő gondozza, nevelje.

12. SZAKMAI HITVALLÁSUNK

12.1. Gyermekkép, családkép

A nevelők figyelemmel fordulnak minden gyermek felé. Jól ismerik egyéni tulajdonságait, lehetőséget adnak testközelségre, a szeretetet gyakran kifejezik: érintésekkel, szavakkal, gesztusokkal, empátiával. Felismerik és kielégítik az egyéni szükségleteiket. A gyermekek fejlettségének, állapotának megfelelő egyéni bánásmódot nyújtanak. A verbális kommunikáció pozitív színezetű, személyes jellegű és személyes tartalmú (néven szólítás, én és te használata, én-közlések). Tiszta kiejtéssel, szép beszéddel jó példát adnak a beszélni tanuló gyermekeknek. Beszédre ösztönzik a gyermekeket. Sikerélményekhez juttatják, megerősítik, elismerik, dicsérik őket.

12.2. Szemlélet a játékról

Az aktív, nyugodt játékhoz szükséges helyről, időről, eszközökről gondoskodunk. A gyermekek készségeinek, képességeinek kibontakozását, fejlődését szabadon megválasztható játékkal, motiválással segítjük. Folyamatosan lehetőséget adunk a szabad mozgásra, önkifejezésre, így természetes csoportosulások és interakciók alakulnak ki. Együttjátásokkal, énekléssel, bábozással sok örömet adunk a gyermekeknek.

12.3. Küldetésnyilatkozat, közösen vállalt értékek

Szakmai szempontból biztosítjuk a színvonalas nevelő - gondozó munka feltételeit.

- A gyermekek pszichoszomatikus fejlődésének differenciált, egyénre szabott segítése.
- Szociálisan rászorult gyermekek segítése.
- Egészséges életmód megalapozása, egészségnevelés.
- Környezetvédelem, állatvédelem alapjainak megalapozása.
- Szoros, napi együttműködés, kapcsolattartás a családokkal.
- Közösségépítés: bölcsődei rendezvényekkel.
- Hatékony együttműködés a védőnői hálózattal, gyámüggyel, gyermekorvossal, a HÍD Család és Gyermekjóléti Központtal.
- Naprakész adminisztráció vezetése.
- Szervezett továbbképzéseken való részvétel, folyamatos önképző tevékenység végzése.

13. INTÉZMÉNYEN BELÜLI ÉS MÁS INTÉZMÉNYEKKEL VALÓ KAPCSOLATTARTÁS

Egymás kompetencia határainak tiszteletben tartásával együttműködünk mindazokkal, akik kapcsolatba kerülhetnek a gyermekekkel, szüleikkel, (védőnői szolgálat, házi gyermekorvosi szolgálat, család és gyermekjóléti központ, óvodák, nevelési tanácsadó, fejlesztőszakemberek, Szakértői Bizottságok, gyermekvédelmi szakellátások, gyámhivatalok stb.)

13.1. A családi bölcsőde és az igénybevevő szülője/törvényes képviselője közötti kapcsolattartás módja

A szülők és a családi bölcsőde folyamatosan, kölcsönösen tájékoztatják egymást a gyermek fejlődéséről. A családi bölcsőde látogatás, a családlátogatás, a szülővel történő fokozatos beszoktatás és a napi találkozások során a szülők megismerik a családi bölcsődei nevelés elveit és gyakorlatát, a nevelő a szülő segítségével megismeri a gyermek egyéni szokásait.

Mindezek a tapasztalatok kölcsönösen segítik az együttnevelés megvalósulását. A tájékoztatás mindig őszinte, hiteles és személyes hangvétellű legyen.

Formái:

- ✦ Családlátogatás
- ✦ Beszoktatás
- ✦ Napi átvétel és kiadás közbeni beszélgetés
- ✦ Szülői értekezlet
- ✦ Szülőcsoportos beszélgetések
- ✦ Egyéni beszélgetés,
- ✦ Közös ünnepek
- ✦ Hirdetőtábla
- ✦ Üzenő füzet

Házirend: meghatározza a szülő jogait és kötelességeit a bölcsőde területén belül.

Mit nyújtunk a szülőknek?

A szülőknek lehetőségük van arra, hogy:

- ✦ a gyermekük számára az általuk legmegfelelőbbnek vélt bölcsődét/családi bölcsődét válasszák a férőhelyek figyelembevételével,
- ✦ a szülővel történő fokozatos beszoktatással segítjük gyermekük beilleszkedését,
- ✦ a fogyatékkal élő, korai fejlesztésre jogosult, sajátos nevelési igényű kisgyermeket a kijelölt bölcsődékbe/családi bölcsődékbe, integrált csoportba felvesszünk,
- ✦ szükség esetén diétát biztosítunk a Prevenációs Központ dietetikusának véleményét is kikérve és figyelembe véve.

13.2. Együttműködés az óvodákkal

A családi bölcsődei ellátás befejezése a kisgyermek óvodába történő átadásával zárul. Az átmenet segítése érdekében családi bölcsődéink együttműködnek a kerületi óvodákkal. A két intézményhálózat (bölcsődei és családi bölcsődei, valamint a kerületi óvodák) között kidolgozásra került egy együttműködési megállapodás, mely alapján minden évben igyekszünk szorosabbra fűzni a kapcsolatot, például közös szülőértekezletekkel, szakmai fórumokkal, rendezvények szervezésével, részt veszünk egymás szakmai konferenciáin. Sikertelen minden óvodai intézménnyel együttműködő, egymás szakmai kompetenciáját tiszteletben tartó kapcsolatot kialakítani.

13.3. Együttműködés a jelzőrendszer tagjaival – Gyermekvédelem

A gyermekek védelme minden családi bölcsődei dolgozó kötelessége. A gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése, megszüntetése érdekében jelzési kötelezettségünk van, amely segíti a szakembereket, hogy felismerjék a testi, lelki fizikai bántalmazás, elhanyagolás jeleit. A veszélyeztetettséget jelentjük a Család és Gyermekjóléti Központnak. Intézményi kérésre pedagógia szakvéleményt készítünk. Védelembe vett gyermek esetében együttműködünk a családsegítővel, védőnővel. A családi bölcsődei koordinátor, szolgáltatást nyújtók/nevelők részt vesznek esetkonferenciákon, jelzőrendszeri megbeszéléseken, konferencián és az Éves Gyermekvédelmi Tanácskozáson.

13.4. Együttműködés a képző intézményekkel

Együttműködési megállapodás alapján terephelyet biztosítunk családi bölcsődéinkben, képzett és nagy tapasztalattal rendelkező tereptanáraink közreműködésével, szakmai gyakorlatokhoz, vizsgákhoz.

Az alábbi képzőhelyek hallgatóit fogadjuk:

- Eötvös Lóránd Tudomány Egyetem
- Apor Vilmos Katolikus Főiskola
- Krúdy Oktatási Központ
- Meta - Don - Bosco Szakközépiskola

14. AZ ELLÁTOTTAK ÉS A SZOLGÁLTATÁST VÉGZŐK JOGAINAK VÉDELME

Kiemelt figyelmet fordítunk a gyermekek jogainak sérthetlenségére, a szülők/törvényes képviselők és a családi bölcsődei dolgozók állampolgári- és az Alaptörvényben rögzített jogaira. A jogokat és a köteleességeket a Szociális Munka Etikai Kódexe”, továbbá a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény tartalmazza.

15.DOKUMENTÁCIÓ, TÉRÍTÉSI DÍJ FIZETÉSÉNEK RENDJE

A családi bölcsődébe járó gyermekekkel kapcsolatos iratanyagokat az adatvédelmi törvénynek megfelelően kell kezelni, csak az arra jogosult személynek adható ki.

- ✚ Kérelem a felvételhez
- ✚ Feljegyzés családlátogatásról, beszoktatásról
- ✚ Megállapodás ellátás biztosításáról
- ✚ Értesítés térítési díjról és módosításáról
- ✚ Nyilvántartás az étkeztetést igénybevevőkről
- ✚ Családi Bölcsőde napi jelenléti kimutatás
- ✚ Térítési díj nyilvántartása

A gyermekjóléti alapellátás keretében biztosított napközbeni ellátásért, és az étkeztetésért térítési díjat kell fizetni. Az étkeztetés térítési díj alapját a mindenkori nyersanyag költség ÁFA-val növelt értéke határozza meg, amelyet a fenntartó hagy jóvá. A családi bölcsődei étkeztetésért és gondozásért személyi térítési díjat kell fizetni. A fenntartó, Budapest Főváros XIII. kerületi Önkormányzat a családi bölcsődei ellátásért személyi térítési díjat állapít meg (a család egy főre eső nettó jövedelme alapján), amelyet helyi rendeletében szabályoz. A megállapított személyi térítési díj összege a családi bölcsődei ellátás kezdő napjától a következő személyi térítési díj felülvizsgálatáig érvényes. Az étkezési és gondozási személyi térítési díjat előre, minden hónap 24. napjáig kell befizetni. A térítési díj összegéről kiküldött értesítő kézhezvételétől számított 8 napon belül a fenntartóhoz fordulhat. (Gyvt. 148.§ (6).)

16.A CSALÁDI BÖLCSŐDEKRŐL ÉS SZOLGÁLTATÁSAIRÓL SZÓLÓ TÁJÉKOZTATÁS HELYI MÓDJA

A bölcsődékről és a családi bölcsődékről és szolgáltatásairól intézmény honlapján tájékozódhatnak. Hozzájuthatnak még információkhoz az XIII. kerületi Önkormányzat honlapján a <http://www.budapest13.hu/> oldalon, továbbá a helyi médiából, a Hírnök újságból és a TV13 műsoraiból.

Tájékoztatás további módjai

Házirend

A szülői tájékoztatásnak egy fontos dokumentuma a családi bölcsődék házirendje, amely olyan szabályokat fogalmaz meg és érvényesít, amelyek biztosítják a gyermekek nyugodt, biztonságos családi bölcsődei életét, a gyermekközpontú nevelőmunkát és az intézmény törvényes működését. A házirendet az újfelveteles gyermekek szülei beiratkozáskor kapják meg, továbbá megtalálható a Prevenziós Központ honlapján és elhelyezésre kerül a családi bölcsőde hirdető/információs tábláján.

17. A SZOLGÁLTATÁST NYÚJTÓK FOLYAMATOS SZAKMAI FELKÉSZÜLTSGE BIZTOSÍTÁSÁNAK MÓDJA, FORMÁI

A gyermekellátás minősége szempontjából fontos volt a fenntartó számára, hogy az ellátást nyújtó kollégáink többsége rendelkezzen csecsemő- és gyermekgondozó, kisgyermeknevelő, szociálpedagógus vagy szakgondozói képesítéssel, továbbá e területeken szerzett gyakorlattal. Ennek a képesítések megléte azonban nem feltétele a szolgáltatás engedélyezésének, ahhoz elegendő a felkészítő tanfolyam.

Elvárásként jelenik meg intézményünkben: hogy folyamatosan képezze magát, őszintén szeresse a gyermekeket, legyen képes a gyermek megismerésére. Legyen türelmes, rendelkezzen fizikai adottságokkal, legyen igazságos, nyugodt, rendszerető, következetes és kiegyensúlyozott. Legyen nevelői önuralma és áttekinthetősége, jó kapcsolatteremtő képessége, legyen vidám, nyitott és befogadó személyiség. A feladatok színvonalas ellátásához rendelkezzen megfelelő szakmai kompetenciával, kellő önismerettel és magas szintű társas készségekkel.

17.1. A szolgáltatást nyújtók szakmai felkészültségének elősegítése

Képzés, továbbképzés

A mai szakmai követelményeknek megfelelő magas színvonalú munkát a bölcsődei, illetve családi bölcsődei szakemberek csak úgy tudják megvalósítani, ha folyamatosan képezik, továbbképezik magukat. Ismereteiket bővítik, gazdagítják. Ezért a Prevenziós Központ kiemelt feladata kerületi szinten, a továbbképzések szervezése, a helyszín biztosítása, az önképzés elősegítése és támogatása.

A 8/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet szabályozza a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásba vételét. A 9/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet pedig a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzését határozza meg. Ezen rendeletek értelmében a nyilvántartásba vett, szakképzett dolgozónak meghatározott számú kredit pontot kell gyűjtenie, a meghatározott képzési ciklus alatt. Minden bölcsőde és családi bölcsőde rendelkezik Éves továbbképzési tervvel, amelynek karbantartása, naprakészsége személyenként mutatja a továbbképzési kötelezettséget.

A szakmai munka minőségének emelése, valamint a magasabban kvalifikált munkatársak biztosítása érdekében több munkatársunk vesz részt iskola rendszerű képzésben. Évről-évre nő a főiskolai diplomával is rendelkező kisgyermeknevelőink száma, akik mind azt az elméleti és gyakorlati tudást átadják kollégáinknak, amellyel minőségi szolgáltatásainkat tovább fokozhatjuk.

17. 2. Mit nyújtunk a dolgozóinknak?

- ✦ kedvező munkahelyi légkört,
- ✦ folyamatos szakmai fejlődést továbbképzések, konferenciákon való részvétel lehetőségével
- ✦ a szakdolgozók kötelező továbbképzéseken való részvételét, e mellett házi továbbképzések keretében is foglalkozunk a szakmai ismeretek megújításával, új módszerek átadásával,
- ✦ az étellemezzel kapcsolatos ismereteket a szakdolgozók rendszeres szakmai találkozásokon osszák meg egymással és a dietetikussal,
- ✦ lehetőséget biztosítunk továbbtanulásra, szakmai fejlődésre,
- ✦ erkölcsi és anyagi elismerést nyújtunk, elismerő címeket adományozunk (pl. főmunkatárs, tanácsos stb., amely címpótlékkal jár, 13. kerületért kereset kiegészítést, amely az éves költségvetés függvénye, cafetériát, munkaruha juttatást)
- ✦ jó szakmai program kidolgozásával és annak megvalósításával segítjük munkájukat
- ✦ a Bölcsődék napján, április 21-én, vagy ha az heti pihenőnapra vagy munkaszüneti napra esik, akkor az azt követő legközelebbi munkanapon, minden évben egy szakmai konferenciát rendezünk, ahol neves előadók részvételével, biztosítjuk a bölcsődében dolgozók szakmai fejlődését.

18.A GYERMEKVÁR CSALÁDI BÖLCSŐDE BEMUTATÁSA, ELHELYEZKEDÉSE, TÁRGYI FELTÉTELEI, SZEMÉLYI FELTÉTELEI

18.1. A Gyermekvár Családi Bölcsőde bemutatása, elhelyezkedése

A szolgáltatás a kerület Angyalföldi részén található. Könnyen megközelíthető a 30, 230, 30A, 105, 32-es jelzésű autóbusszal, és a 14-es jelzésű villamossal is. A megállóktól kb. 10-15 perc sétával lehet elérni a családi bölcsőde épületét, amely egy társasház magas földszintjén helyezkedik el. A ház alsó része pincézett. A családi bölcsődei csoportba lépcsőn keresztül lehet feljutni. A kapu (telefonnal) kóddal működik. A Petneházy utca 83. szám alatti telephelyen 8 családi bölcsőde működik, ebből az egyik a **Gyermekvár Családi Bölcsőde**. A parkolás a bölcsőde előtt megoldható. Fő feladatunknak tekintjük a 20 hetes kortól - 3 éves gyermekek napközbeni ellátásán, gondozásán túl, a gyermekek életkori és egyéni sajátosságainak, eltérő fejlődési ütemének szem előtt tartásával az egészséges, harmonikus személyiségfejlesztését családias hangulatban. A családi bölcsőde helyiségei vidámak, színesek, a gyermekek életkorának, érdeklődésének megfelelő bútorokkal és játékokkal felszerelt. A játékok között megtalálhatóak a konstruáló, finommotorikát fejlesztő, nagymozgásos, szerepjátékhoz alkalmas eszközök stb. Külön udvarral rendelkezik a szolgáltatás, mely közvetlenül kapcsolódik az épülethez. Ebben a családi bölcsődében kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy a gyerekek minél jobban megismerhessék a természetet, és környezetüket, ezért gyakran kertészkedünk az udvaron. Például: virágokat ültetünk, majd ezeket folyamatosan gondozzuk, ápoljuk.

A szakmai munkánkban az ellátások, szolgáltatások szervezése során szem előtt tartjuk a gyermekek érdekeit, de figyelembe vesszük a szülők igényeit is, valamint az ellátást biztosító intézmény képességét és reális lehetőségeit a szolgáltatásnyújtásban.

A családi bölcsőde nevelési programja, az évszakok változásaival, ünnepeinkkel, az arra való felkészüléssel teremt lehetőséget arra, hogy a gyerekek megismerkedjenek a körülöttük lévő világgal, hagyományainkkal. Biztosítják, hogy a gyermekek a saját, egyéni ütemük szerint fejlődjenek, és ennek megfelelően tevékenykedjenek. Fontos szerepe van a nevelés szempontjából a mesének, vers mondásnak, zenének és a különböző kézműves foglalkozásoknak. Ezeken a foglalkozásokon lehetőségük van a gyerekeknek rajzolni, festeni, ragasztani, gyurmázni és közben megismerkedhetnek a különböző színekkel, formákkal, anyagokkal. Minden évben nyílt napok szervezésével segítenünk a szülőknek, hogy képet kapjanak, a bölcsőde belső életéről. Ezeknek a programoknak fontos szerepük van nevelési év során a gyermekek fejlődésének elősegítésében, továbbá elengedhetetlen a szülőkkel, családokkal való kapcsolattartásban és a jó partneri kapcsolat kialakításában. A családi bölcsőde közössége fontosnak tartja a zenei hagyományok ápolását, ezért rendszeresen énekelnek, hallgatnak nép- és gyermekdalokat. Ehhez kapcsolódóan minden hónapban a gyermekek a „Zenekuckó” foglalkozásán is részt vehetnek, ami egy-egy délutáni program részét is képezi. A szakmai programba beépítve, előre egyeztetett időpontban havonta egy alkalommal terápiás kutyák érkeznek. Ilyenkor a gyermekek kutyás, állatasszisztált foglalkozáson vehetnek részt, amelyet a családi bölcsődébe járó kisgyermekek számára az Önkormányzat térítésmentesen biztosít.

18.2. A Gyermekvár Családi Bölcsőde tárgyi feltételei

A Petneházy utca 83. szám alatti telephelyen 8 családi bölcsőde működik, ebből az egyik a **Gyermekvár Családi Bölcsőde**. A családi bölcsőde egy társasház magas földszintjén helyezkedik el. A ház alsó része pincézett, ahol a tornaszoba, babakocsitároló, raktárak kaptak helyett. Az intézményt egy lépcsőn lehet megközelíteni, a csoportszobák egy közös folyosóról

nyílnak, ezen a folyosón kerültek kialakításra a gyermekek öltözője. A szolgáltatási hely légköre barátságos és családi. A csoportszobák nagysága a férőhelyszámhoz éppen megfelelő. Mindegyik szobában vidám színű bútorok, dekorációk és szőnyegek találhatóak. Minden csoportszobából saját fürdőszoba érhető el. A csoportok öltözőszekrényei színekkel vannak megkülönböztetve, a folyosón vidám az évszakokhoz, ünnepekhez kapcsolódó dekoráció található. A csoportszoba színes bútorokkal van berendezve, vidám, barátságos légkört teremtve ezzel. Az egész intézmény légköre barátságos és családi. A családi bölcsődék bejáratainál üvegajtó található, melyeken fólia mutatja a megnevezést. A csoportban 7 gyermek játszik nap, mint nap, 2 kisgyermeknevelő látja el a gondozói feladatokat, délelőtt és délutános műszakban.

Csoportszoba: mérete 30 m² (7 fő kisgyermek részére) feletti. A csoportszoba jól szellőztethető, világos. Az aljzat linóleum és részben szőnyeggel borított. A helyiségen belül színes rögzített gyermekbútorok és beépített szekrények, falra szerelhető polc található. A szobában felnőtt asztal és bőr bevonatú szék áll rendelkezésre a dolgozónak adminisztrációs munka elvégzéséhez. A radiátor farúccsal fedett.

A szobákat úgy lettek berendezve, hogy a gyermekek egészséges fejlődése biztosítva legyen, mozgás és játékigényük kielégítést nyerhessen, kedvükre játszhasználnak társaikkal és kisgyermeknevelőjükkel. A mozgásfejlesztő eszközöket a gyermekek növekedése során folyamatosan megfelelő méretűre cseréljük. A csoportszoba berendezésénél, a játékok kiválasztásánál a gyermekek életkori sajátosságait, eltérő igényeit is figyelembe vesszük.

Öltöző: a csoportszoba előtti részen helyezkedik el, melyben színes magasított jellel ellátott szekrény került elhelyezésre az előtte álló kispaddal.

Fürdőszoba a csoportszobához közvetlenül kapcsolódik. A fürdőszobában gyermekmosdó(k), beépített kád, pályázó és gyermek WC-k kerültek elhelyezésre. A szükséges eszközök rendelkezésre állnak a mosakodáshoz, tisztázáshoz, fésülködéshez.

Önálló Udvarral rendelkezik a családi bölcsőde. Az udvart a hálózat több családi bölcsődei szolgáltatása is használja. Az udvar színes, tágas, jól felszerelt. A szabadban mozgást, játékot és életet lehetővé tevő, biztonságos környezet biztosítására törekszünk, ezért az udvaron füves rész, fix gyermekjátzó(k) csúszda, kukac, kisház, fedett homokozó, mászóka, pancsoló, gumi téglával elfedett terület és motorozása alkalmas rész áll rendelkezésre, annak érdekében, hogy gyermekeink nevelése a legoptimálisabb tárgyi környezetben valósulhasson meg. A kerti játékok tárolása egy az udvar hátsó részében elhelyezett kis tárolóban történik.

Tornaterem/sószoba: a telephelyen lévő szolgáltatások (8 db) hetente több alkalommal is igénybe tudják venni az alagsorban kialakított sötétglafallal kirakott tornatert is. A tornaterem linóleummal fedett, benne mini trambulín és bordásfalak kerültek elhelyezésre. A tornaterem mellett külön álló kis helyiségben egy gyermek WC és mosdó került kialakításra.

KISZOLGÁLÓ HELYSÉGEK:

- Mosókonyha: mosó és szárítógéppel. Vasalásra is alkalmas helyiség.
- Tálaló/Melegítőkonyha: a hozzá tartozó HACCP előírásnak megfelelő kiszolgálóhelyiségekkel. A külső beszállító által javasolt étlap a Prevenció Központ dietetikusának egyetértésével kerül elkészítésre.
- Tisztítószerraktár: szellőztethető, tágas kialakított helyiség.
- Felnőtt WC és zuhanyzó

- Dolgozói öltöző szekrényekkel.
- Szülői mosdó: (akadálymentes)

JÁTÉKKÉSZLET:

A játék készlet összeállításánál figyelembe vettük a pedagógiai és az egészségügyi szempontokat, a gyermekcsoport életkori összetételét, létszámát. Fontosnak tartjuk, hogy biztonságos környezetben, jó minőségű, korszerű, fejlesztő játékokkal, eszközökkel játszassanak a gyermekeink. Biztosítjuk az anyag, a funkció szerinti változatosságot, a nemenkénti játékokat. Változatos eszközöket kínálunk minden tevékenységformához (manipuláció, konstruálás, utánpótlás, nagymozgás, szerepjáték stb.).

A játékkészletet hangszerekkel és bábokkal bővítjük. A kognitív képesség fejlesztéséhez különböző logikai játékokat vásároltunk (kornak megfelelő nagyságban kirakók, dominók, puzzle). Több különböző építőjáték van a csoportban, az elhelyezésnél ügyeltünk arra, hogy elegendő hely maradjon az építéshez, alkotáshoz. Minden korosztálynak vannak képeskönyvei (mesés, ismereteket adó). Az alkotó tevékenységhez állandóan biztosítunk papírt, krétát, festéket, gyurmát. A készletet különböző természetes anyagokkal, terményekkel egészítjük ki. Mozgásfejlesztő játékok is megtalálhatók a csoportban. A játékok egy részét a gyermek számára is kényelmesen elérhető helyre helyeztük ki. A játékokat rendszeresen tisztítjuk, fertőtleníttük. A játékok minőségét folyamatosan ellenőrizzük, cseréljük azokat, bővítjük a készletet.

18.3. A Gyermekvár Családi Bölcsőde személyi feltételei

A családi bölcsődei szolgáltatást, a gyermekek (7 fő) nevelését- és gondozását a családi bölcsődei koordinátor segítségével/irányításával két kisgyermeknevelő látja el. A kisgyermeknevelők munkáját kiegészíti egy technikai dolgozó, aki a többi szolgáltatásban is besegít. Szabadságolás vagy betegség esetén 1 fő helyettesítő (kisgyermeknevelő) rendelkezésre áll a szolgálatnak. A segítő munkaideje a gyermekek napirendjéhez igazodik. A dolgozók közalkalmazotti jogviszonyban kerülnek alkalmazásba.

Családi bölcsődénkben olyan személyek szolgálatnak, akiknek a személyisége, végzettsége a jogszabályokban rögzített feltételeknek megfelelnek, vagyis nagykorú, cselekvőképes, büntetlen előéletűek, a feltételek alapján alkalmasak a napközbeni ellátás nyújtására, nem állnak fenn velük szemben kizáró körülmények és eredményesen elvégezték a jogszabályban előírt tanfolyamot. Dolgozóink többsége rendelkezik kisgyermeknevelő-, gondozó végzettséggel.

Hálózatban működő családi bölcsődénkben egy a fenntartó által foglalkoztatott koordinátor dolgozik, aki összefogja a családi bölcsődékben folyó munkát.

18.4. A családi bölcsőde koordinátortól elvárt kompetenciák, feladatai

- A csecsemőgondozás és gyermeknevelés szakterületének ismerete.
- A vonatkozó jogszabályi környezet ismerete.
- Szakmai igényesség és tudatosság.
- Digitális kompetencia.
- Szakmai program tervezése és alkalmazásának támogatása.
- A gyermeki szükségletekre építő környezet és bánásmód kialakítása.
- A nevelői tevékenység megfigyelése - reflexióra és önreflexióra való képesség.
- Kommunikáció, problémamegoldás, konfliktuskezelés (empátia, hitelesség, elfogadás).
- Szakmai együttműködés a külső partnerekkel.

➤ Szakmai önállóság, személyes felelősség a szervezetért.

A 15/1998. NM-rendelet¹ szerint a családi bölcsőde hálózat fenntartója koordinátor alkalmazásával folyamatosan figyelemmel kíséri a telephelyeken működő családi bölcsődében szolgáltatást nyújtó személyek munkáját, biztosítja számukra a szakmai tanácsadást, valamint kapcsolatot tart az ellátást igénybe vevőkkel és igényeiket figyelembe véve segíti a családi bölcsődében szolgáltatást nyújtó személyeket a szolgáltatások szervezésében, összehangolásában és a helyettesítés megszervezésében.

Feladatai továbbá: A telephelyeket állandóan látogatja. Figyelemmel kíséri a rendelkezésre álló eszköztárat, igény szerint a hiányzó eszközökre javaslatot tesz, indokolással. Javaslatot tesz a környezet kialakítására, a terek elrendezésére, a berendezésre. A telephelyeken támogatja és segíti a szolgáltatást nyújtó személyt (egyéni szükségletek feltérképezése, beszoktatás, tevékenységi javaslatok-ünnepek, egyéb folyamatok). Megfigyeli a gyermekeket (kidolgozott szempontok alapján), segíti a szolgáltatást nyújtót a napirend rugalmas kialakításában. Kapcsolatot tart a bölcsődei szaktanácsadóval.

19. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

A Szakmai Program mellékletei:

1. Szervezeti és Működési Szabályzat
2. Megállapodások tervezete

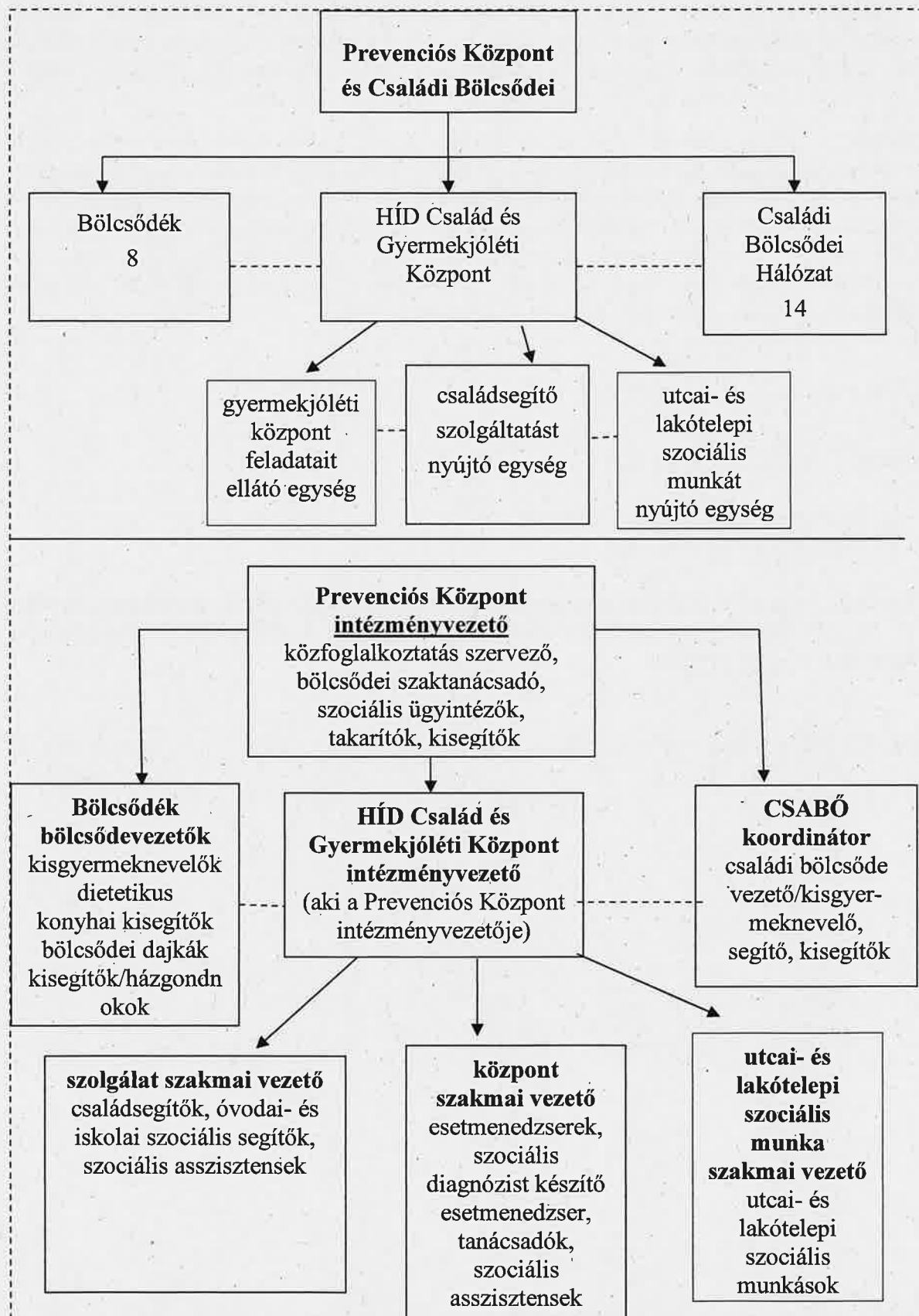
A Szakmai Program a fent felsorolt mellékleteivel együtt érvényes, és a Budapest Főváros XIII. kerület Önkormányzatának Szociális, Egészségügyi és Művelődési Bizottságának jóváhagyása után lép hatályba.

Budapest, 2026. 01.06.

¹ 15/1998. (IV. 30.) NM-rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről

20.MELLÉKLETEK

Szervezeti felépítés és kapcsolat

Iktatószám: K- /2026

Megállapodás

mely létrejött a Budapest Főváros XIII. kerületi Önkormányzat Prevenációs Központ(.....), mint a napközbeni ellátást nyújtó intézmény, valamint az ellátásban részesülő gyermek szülője (törvényes képviselője) között.

Szülő (törvényes képviselő) adatai:

Név:

Születési név:

Anyja neve:

Állandó lakcím:

Tartózkodási helye:

Szülő (törvényes képviselő) adatai:

Név:

Születési név:

Anyja neve:

Állandó lakcíme: u.a.

Tartózkodási helye:

A gyermek adatai:

Név:

Születési hely, idő:

Anyja neve:

Állandó lakcíme:

Tartózkodási helye:

TAJ szám:

1 A bölcsődei ellátás kezdő időpontja:

2. A bölcsődei ellátás időtartama (aláhúzendő) határozott határozatlan

Határozott idő esetén:

A bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény. Ha a gyermek a 3. évét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. évének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében. A bölcsőde a fentiekben foglaltakon túl végezheti a fogyatékos gyermekek nevelését és gondozását is. A bölcsődei ellátásban az Nktv. 4. § 25. pontja szerinti gyermek legfeljebb hatéves koráig vehet részt.

3. A bölcsődei ellátás keretében az intézmény biztosítja a gyermek számára:

- gyermek szükségleteinek megfelelő nevelését, gondozását,
- egészségének védelmét,
- a nyugodt alvás pihenés feltételeinek biztosítását,
- a gyermek testi-lelki szükségletek kielégítését, fejlődését és a szocializáló segítségét,
- napi négyszeri étkezést,
- fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezetet,
- egészségvédelmet, egészségnevelést,
- szokások kialakulásának segítségét,
- önálló játéktevékenységének támogatását,
- értelmi, érzelmi, társas, kreatív készségei fejlesztését,
- állandóságot, egyéni bánásmódot,
- időjárástól függően megfelelő időt a szabadban való tartózkodásának, mozgásigénye kielégítését,
- személyes higiéné feltételeinek biztosítását,
- korcsoportnak megfelelő játékeszközöket,
- óvodai életre való felkészítését.

4. A bölcsőde a szülő számára biztosítja:

- a házirend megismertetését,
- beszoktatáshoz szükséges időt, feltételeket,
- tájékoztatást a gyermekével napközben történt eseményekről,
- rendszeres betekintést a kisgyermeknevelő által vezetett egyéni dokumentációba (üzenő füzet),
- szülői értekezleten való részvételt, egyéni beszélgetést (kisgyermeknevelővel, vezetővel, segítő szakemberekkel),
- tájékoztatók, étrendek megismertetését,
- gyermekük játéktevékenységébe való betekintést.

5. A bölcsődei étkeztetésért és gondozásért személyi térítési díjat kell fizetni. A fenntartó, Budapest Főváros XIII. kerületi Önkormányzat a bölcsődei ellátásért személyi térítési díjat állapít meg (a család egy főre eső nettó jövedelme alapján), amelyet helyi rendeletében szabályoz. A megállapított személyi térítési díj összege a bölcsődei ellátás kezdő napjától a következő személyi térítési díj felülvizsgálatáig érvényes. Az étkezési és gondozási személyi térítési díjat előre, minden hónap 20. napjáig kell befizetni. Ha kötelezett a személyi térítési díjat vitatja, annak csökkentését vagy elengedését kéri, a térítési díj összegéről kiküldött értesítő kézhezvételétől számított 8 napon belül a fenntartóhoz fordulhat. (Gyvt. 148.§ (6).)

- Hiányzó gyermekek étkezését – a hiányzási napok megjelölésével lehet lemondani a hiányzást megelőző nap 09:00 óráig a szülők által (is) ismert és kezelt web-es (gyermekétkeztetés) felületen. A térítési díj (étkezési rész) jóváírása a következő naptól lehetséges, a személyi térítési díj gondozásra fizetett része lemondás esetén nem kerül jóváírásra.
- Amennyiben a szülő nem mondja le a hiányzó gyermek étkezését, az intézmény az első és a második napon emailt küld számára, melyben felhívja a figyelmét a

mulasztás pótlására. Ha a 2 db email után sem kerül lemondásra az étkezés, az intézmény vezetője hivatalból lemondja az adott hétre a kisgyermek étkezését.

- A hétfői étkezés lemondására előző hét pénteken 09:00 óráig van lehetőség.
- A (webes felületen) le nem mondott hiányzás esetén a szülő a térítési díj jóváírására nem tarthat igényt.

6. Étkezési kedvezmények:(jogosultságuk igazolásának esetében)

A mindenkor hatályos és vonatkozó jogszabály alapján vehetők igénybe. A hatályban lévő kedvezményekről az intézmény tájékoztatja a szülőket, ill. a faliújságon folyamatosan kifüggesztésre kerül.

7. A bölcsődei ellátás megszűnik:

- a bölcsődei nevelési év végén (naptári év augusztus 31-ig), ha a gyermek a harmadik életévét betöltötte,
- ha a gyermek a 3. évét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. évének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében.
- meg kell szüntetni annak a gyermeknek az ellátását, aki a gyermekorvos szakvéleménye szerint egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható, illetve magatartása veszélyezteti a többi gyermek egészségét. A gyermekorvos szakvéleménye kialakításához más szakemberek (gyógypedagógus, kisgyermeknevelő stb.) véleményét is kikéri,
- megszűnik az ellátás abban az esetben, ha a szülő nem kívánja gyermeke számára a szolgáltatást igénybe venni,
- amennyiben a szülő/törvényes képviselő a házirendben foglaltakat súlyosan megsérti,
- ha a szülő a gyermek 30 napon túli távollétét hitelt érdemlően/orvosi igazolással nem tudja igazolni.

8. Alulírott (szülő/törvényes képviselő neve) nyilatkozom, hogy az 1997. évi XXXI. tv. 33. §. (2) bekezdés értelmében a bölcsődei ellátás tartalmáról, feltételeiről, az intézmény rólam és gyermekemről vezetett nyilvántartásairól, az intézmény házirendjéről, a betegségek és hiányzások kezelésének, panaszjogom gyakorlásának módjáról a tájékoztatást megkaptam.

Mint gyermekem törvényes képviselője tudomásul veszem, hogy az 1997. évi XXXI. tv. 33. §. (3) bekezdés b) c) pontja értelmében a gyermekvédelmi törvény alapján vezetett nyilvántartásokhoz adatot szolgáltatni, valamint a jogosultsági feltételekben és a természetes személyazonosító adatokban történő változásokról (név, lakcím, telefonszám, munkahely-változás) az intézmény vezetőjét értesíteni kötelességem.

9. A szülő/törvényes képviselő tudomásul veszi, hogy a bölcsődei házirendet betartja és együttműködik a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel.

10. Alulírott..... (szülő/törvényes képviselő neve) tudomásul veszem, hogy a kerület nagyobb tömegrendezvényein (gyermeknap, állami ünnepek, egyéb ünnepnapok) készült kép és hangfelvételek rögzítésére a törvény nem ír elő hozzájárulási kötelezettséget az intézmény felé.

11. Alulírott (szülő/törvényes képviselő neve) tudomásul veszem, hogy egy a jelenlévő másik szülő által rögzített dokumentumért (kép-videó-hang) az intézmény nem tehető felelőssé.

12. A szülő véleményt nyilváníthat a gyermekeket érintő ügyekben, valamint javaslatot tehet a bölcsőde alaptevékenységével összhangban végzett szolgáltatások tervezéséről, működtetéséről. A szülő (törvényes képviselő) a megállapodásban foglalt bölcsőde részéről fennálló kötelezettségek elmulasztása esetén panaszával a bölcsődevezetőhöz, a Prevenciók Központ intézmény vezetőjéhez, valamint a fenntartó Önkormányzat Szociális és Köznevelési Osztály osztályvezetőjéhez fordulhat. Az érdekvédelemmel kapcsolatos szabályokról a Gyvt. 35-36. paragrafusa rendelkezik.

Prevenciók Központ intézményvezetője: Németh Borbála, intézményvezető
tel: 06-1-329-08-04
nemethborbala@szoc.bp13.hu

Szociális és Köznevelési Osztály vezetője: Karácsonyi Magdolna, tel: 06-1-452-41-44
karacsonyimagdolna@bp13.hu

Budapest, 2026.

.....
1. szülő/törvényes képviselő

.....
családi bölcsőde koordinátor

.....
2. szülő/törvényes képviselő

1 pld-t átvettem:

Dátum: Bp., 2026.

aláírás:.....

Budapest Főváros XIII. kerületi Önkormányzat Prevenciós Központ és

Családi Bölcsődei Hálózat

CSALÁDI BÖLCSŐDEI HÁZIREND

Tartalomjegyzék

I. A családi bölcsődék nevelése során megvalósuló feladatok.....	3
II. A gyermeki és szülői jogok és kötelességek.....	4
III. Általános tudnivalók	4
IV. A kapcsolattartás formái és ideje.....	7
V. Az ellátás megszüntetése	8
VI. Panaszjog (szülő) gyakorlásának módja	8
VII. Adatkezelés szabályai	9
VIII. A házirend elfogadásának és módosításának szabályai	9
Melléklet.....	10
Beszoktatás menetének folyamata	

Bevezető

I.A családi bölcsődék nevelése során megvalósuló feladatok:

A nevelő - gondozó munkánk gyermekközpontú, támogatja a gyermeki személyiség kibontakozását a családi nevelés kiegészítőjeként.

Feladatunk:

- A biztonságos, nyugodt, derűs, kiegyensúlyozott légkör megteremtése.
- A testi, szociális, mozgási, értelmi képességek támogatása, a gyermek életkori sajátosságainak megfelelő játéktevékenység biztosítása.
- Az optimális fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges személyi és tárgyi környezet megvalósítása.
- Minden gyermeket egyformán magas színvonalon, szeretetteljes légkörben gondozunk, nevelünk, etnikai és egyéb megkülönböztetés nélkül.
- Ehhez elengedhetetlen a családi bölcsőde és a családok szoros kapcsolata, bizalmon alapuló együttműködése.

A Házi rend hatálya kiterjed a XIII. kerületi Önkormányzat Prevenciók Központ Családi Bölcsődéibe felvett gyermekekre, szüleire és dolgozóira.

Törvényi háttere a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény. A házi rend a napközbeni ellátás igénybevételének általános tudnivalóit, magatartási szabályokat fogalmaz meg és meghatározza a kapcsolattartás rendjét, a panaszjog gyakorlásának a módját.

Kérjük, hogy az alábbiakban megfogalmazott HÁZIRENDET figyelmesen olvassák végig és a gyermekek érdekében törekedjenek a benne foglaltak betartására.

A házi rend nyilvánossága

1. A házi rend előírásai nyilvánosak, azt minden érintettnek (szülőknek, valamint a családi bölcsődék alkalmazottainak) meg kell ismernie.
2. A házi rend egy-egy példánya megtekinthető:
 - minden családi bölcsődében,
 - a családi bölcsőde koordinátoránál
 - <https://prevencio.bp13.hu/>
3. Az újonnan elfogadott vagy módosított házi rend előírásairól a koordinátornak tájékoztatni kell a szülőket.
4. A házi rendről minden érintett tájékoztatás kérhet a családi bölcsőde koordinátortól, valamint a gyermek kisgyermeknevelőjétől.

II. A gyermeki és szülői jogok és kötelességek

A gyermeknek joga van, hogy:

- segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéséhez,
- a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek elleni védelemhez,
- emberi méltóságát tiszteletben tartsák, a bántalmazással - fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal -, az elhanyagolással szemben védelemben részesüljön,
- a hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes nevelésben, gondozásban részesüljön.

A szülő joga, hogy:

- megválassza az intézményt, melyre gyermeke nevelését, gondozását bízta,
- megismerhesse a családi bölcsőde életét,
- megismerje a nevelési, gondozási elveket,
- tanácsot, tájékoztatást kérjen és kapjon a gyermeke kisgyermeknevelőjétől,
- véleményt mondjon, illetve javaslatot tegyen a családi bölcsőde működésével kapcsolatban,
- megismerje saját gyermeke ellátásával kapcsolatos dokumentumokat.

A szülő kötelessége, hogy:

- a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel és intézményekkel együttműködjön,
- a fizetendő térítési díjat időben rendezze, (amennyiben erre kötelezett)
- az intézmény házirendjét betartsa.
- A szülő/gondviselő köteles gyermeke hiányzását, valamint az étkezés lemondását az erre szolgáló elektronikus felületen a meghatározott határidőig rögzíteni.

III. Általános tudnivalók

1. A családi bölcsőde a gyermekek ellátását – nevelését, gondozását, felügyeletét, étkeztetését - a szülők munkavégzésének, munkaerő piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételének idejére biztosítja, illetve szociális helyzetre való tekintettel.
2. A családi bölcsődében az a kisgyermek gondozható, aki nem veszélyezteti önmaga és társai testi épségét.
3. A beszoktatás első napján a szülő nyilatkozik a gyermeke egészségi állapotáról, melyben igazolja, hogy 48 órán belül nem észlelet betegsége utaló tünetet/tüneteket.
4. A családi bölcsődék naponta reggel 7 órától délután 18 óráig tartanak nyitva. A családi bölcsőde 7 órától 8 óráig folyamatosan fogadja az érkező gyermekeket. A gyermekeket 10:00 óráig fogadjuk a családi bölcsődébe. A gyermekek 8 órától – 8,30-

ig reggeliznek, 12.00 órától – 12.30 óráig ebédelnek, illetve 15 órától 15.15-ig uzsonnáznak. Ez idő alatt a bejáratú ajtó zárva van, illetve a csoporttelefon felvétele sem történik meg. Ha a gyermekek már étkeznek, akkor a gyermekek bevétele és hazaadása szünetel.

5. Alvó, étkező gyermeket a kisgyermeknevelő nem zavar meg, megvárja a gyermek ébredését, illetve az étkezésének befejezését.
6. Az étlapon szereplő ételeket, nem áll módunkba hazaküldeni.
7. A családi bölcsődében balesetveszély miatt a kulacs használata nem engedélyezett, illetve külön egyeztetés tárgyát képezi, mert elsődleges cél a pohárból itatás. Az alváshoz a folyadékkal töltött cumisüveg használata sem engedélyezett, kérjük, hogy azt a szekrénybe tárolják.
8. Amennyiben a nyitvatartási idő végére a szülő (vagy más a szülő által korábban már meghatalmazott személy) nem érkezik meg az intézménybe, ha a megérkezésének akadályoztatását nem jelezte a családi bölcsőde felé, akkor a gyermekkel kapcsolatos kötelező gyermekvédelmi intézkedést tesszük meg.
9. A családi bölcsődében minden gyermeknek külön szekrénye van a ruhák tárolására. Kérjük, hogy csak a legszükségesebb dolgokat tartsák a szekrényben, mert a családi bölcsődében hagyott tárgyakért, illetve a gyermek személyes tárgyaiért pl.: fülbevaló, nyaklánc, karlánc, babakocsi, játékok stb. felelősséget nem tudunk vállalni. Kérjük a szülőket, hogy a családi bölcsődében saját értékeiket se hagyják őrizetlenül. Ételek, italok tárolása a szekrényben nem megengedett!
10. Nyakláncsal, karkötővel balesetveszély miatt gyermeket a családi bölcsődében nem fogadunk, még szülői felelősségvállalás esetén sem.
11. A gyermek kerékpárral történő családi bölcsődébe hozatalakor és elvitelekor kérjük, a kialakított kerékpártárolóban szíveskedjenek elhelyezni az esetleges balesetveszély elkerülése érdekében.
12. A családi bölcsőde területére élő állatot (kivéve vakvezető kutya) bevinni nem lehet. A bejáratú kapuhoz vagy a közelébe se kössék ki, gyermekük beadása – kiadása idejére, mert ez a többi gyermek körében félelmet kelthet. A családi bölcsőde csoportszobáinak fürdőszobája, csak a kisgyermeknevelő használhatja. A szülő erre a célra higiénés szempontok miatt nem veheti igénybe, kivéve a beszoktatás alatt.
13. A családi bölcsődéből a gyermekeket csak a szülő vagy az általa megbízott (írásban vagy előzőleg bemutatott) felnőtt cselekvőképes személy viheti el. 18 éves kor alatti kiskorú e feladattal nem bízható meg. Ittas, és más szerek által befolyásolt személynek gyermeket nem adunk ki! Elvált vagy válófélben lévő szülők esetén csak a jogerős bírói ítélet, (véglegessé vált gyámhivatali döntés) szerint megállapított, szülői felügyeleti jogot gyakorló, megkapó szülő/gyám viheti el a gyermeket. Amennyiben nincs ilyen döntés, mindkét szülő bármikor élhet ezzel a jogával.
14. Gyermekükkel kapcsolatos információt csak a gyermekük kisgyermeknevelőjétől vagy az intézmény vezetőjétől kérjenek.
15. Délután a kisgyermeknevelő által a szülőnek vagy az általa megbízott személynek kiadott gyermek további ellátásáért, felügyeletéért a szülő, illetve az általa megbízott személy a felelős. A délutáni zavartalan nevelő, gondozó munka érdekében kérjük a

szülőket, hogy a gyermekekért történő érkezésük egyben jelentse a hazamenetelt is a kisgyermek számára.

16. Tilos a folyosón a szaladgálás, motorozás, labdázás, és étkezés a gyermekek védelme érdekében.
17. A gyermekek biztonsága érdekében a családi bölcsőde bejáratí ajtaját, kapuját mindig zárják be.
18. Az intézmény felszerelési tárgyait, eszközeit, az ellátott gyermekek és szüleik, valamint a családi bölcsőde dolgozói kötelesek rendeltetésszerűen használni és a szándékos, nem szándékos károkozásért anyagi felelősséget vállalni. A családi bölcsőde tulajdonában lévő eszközök, játékok az intézményből ki nem vihetők.
19. Kérjük Önöket, hogy a csoportszobákba ne lépjenek be utcai cipőben.
20. A gyermekek születésnapjának megünneplésére, illetve más ünnepek megtartására lehetőség van a családi bölcsődében. Az esetleges allergiás reakciók elkerülése végett, sütemények, torták, üdítők behozatala ebben az esetben sem megengedett.
21. A családi bölcsődében csak egészséges gyermek hozható, ezért gyógyszer beadását biztosítani nem tudjuk. Krónikus betegség esetén / pl. asztma stb. / szakorvos által előírt, életminőséget javító (állapot javulás érdekében) gyógyszer alkalmazása engedélyezett. A gyógyszert a szülő a gyermeke részére névvel ellátva, bontatlan, eredeti csomagolásban, adagolás feltüntetésével hozhatja be.
22. A közösséget, a gyermekek egészsége érdekében lázas ($37,5^{\circ}\text{C}$ és ennél magasabb hőmérsékletű), antibiotikumot szedő, hányás, hányinger és hasmenéses tüneteket mutató vagy fertőzésre gyanús gyermek nem látogathatja.
23. A szülő köteles a családban előforduló fertőző betegségekről, a gyermek gyógyszer és étel érzékenységről, gyermekét érintő szülői felügyeleti jog megváltoztatásáról a kisgyermeknevelőt tájékoztatni. Ezzel kapcsolatosan a meglévő és új kivizsgálások (orvosi vélemény) eredményét, (pl. a diéta, a megfelelő alkalmazás érdekében) bírósági döntés, gyámhivatali határozat mutassák be.
24. Ha a gyermek napközben megbetegszik a családi bölcsődében, a kisgyermeknevelőnek kötelessége értesíteni a szülőt, illetve a hozzátartozót. Ebben az esetben kérjük, 2 órán belül gondoskodjanak a gyermek hazaviteléről és orvosi ellátásáról. Az elérhetőséghez feltétlenül szükséges a pontos lakcím és telefonszám. Kérjük, hogyha ezekben változás történik, jelezzék a kisgyermeknevelő, és a koordinátor felé.
25. Betegség vagy távollét esetén a hiányzás okát 24 órán belül kérjük a családi bölcsődével tudatni. Hiányzás után a családi bölcsőde csak gyermekorvosi igazolással látogatható.
26. A szülő/gondviselő köteles gyermeke hiányzását, valamint az étkezés lemondását az erre szolgáló elektronikus felületen a meghatározott határidőig rögzíteni. A határidőn túl, a le nem mondott étkezések esetén az étel megrendelése megtörténik, annak költsége a megállapított fizetési kötelezettségen felül az önkormányzatot is terheli, függetlenül attól, hogy a gyermek az étkezést ténylegesen igénybe vette-e.
Az intézmény a le nem mondott étkezések esetén a szülőt írásban értesíti. Ismétlődő mulasztás esetén az intézmény jogosult személyes egyeztetést kezdeményezni, a fenntartó felé jelzést tenni. A szülő/gondviselő felelőssége, hogy a lemondási

kötelezettségének eleget tegyen. Ennek ismétlődő elmulasztása az intézményi együttműködés megsértésének minősül.

27. Felhívjuk a szülő figyelmét arra, hogy amennyiben a gyermek hiányzása a 30 napot meghaladja és a távolmaradás okát nem jelzi, illetve nem igazolja a családi bölcsőde felé, a gyermek intézményi jogviszonya megszüntetésre kerül.
28. A családi bölcsőde nyári zárása 3 vagy 4 hétig tart. Pontos időpontjáról a szülőket tájékoztatjuk.
29. A Csobogó-17 Egyesület, a Családi Bölcsődében állatasszisztált foglalkozásokat tart. A program keretén belül a családi bölcsődébe látogat egy, vagy vizsgázott, vagy felkészítés alatt álló terápiás kutya, akivel a gyerekek együtt dolgozhatnak.
30. Térítési díjak befizetése:
A családi bölcsődében a fizetendő térítési díj, a fenntartó által meghatározott napon és formában történik, melyet egy hónapra, előre kell befizetni. A térítési díj a beszoktatás alatt is fizetendő az első naptól. A gyermek hiányzása esetén az első nap fizetendő. Az előre látható hiányzás lemondható személyesen, illetve telefonon, előző nap 9 óráig. Hiányzás esetén, 1 nappal előbb, szintén reggel 9 óráig kell az ellátást újra igényelni. A bejelentett hiányzás miatt fel nem használt térítési díjat a következő hónap befizetésénél írjuk jóvá. Be nem jelentett hiányzás esetén a szülő a térítési díj jóváírására nem tarthat igényt. A térítési díj fizetésének elmaradása esetén az előző hónap jóváírásának összegéig hozható a gyermek családi bölcsődébe. A térítési díj megállapítása a mindenkor érvényben lévő jogszabály alapján történik. A díjtételeket a XIII. kerületi Önkormányzat Képviselőtestülete határozza meg.
31. A családi bölcsőde egész területén és a bejáratától számított 5 méteren belül tilos a dohányzás.

IV. A kapcsolattartás formái és ideje

A családi bölcsődében a család és a családi bölcsőde együttműködése döntő fontosságú, mivel a kisgyermek kora és fejlettsége nem teszi lehetővé, hogy „közvetítőként” lépjen fel.

1. A gyermek szülővel történő beszoktatása minimum egy hét, amely a gyermek érdekét szolgálja és megkönnyíti az új környezetbe való beilleszkedést, csökkenti az adaptációs nehézségeket, lehetőséget ad a szülőknek a nevelési – gondozási feladatok és a hasonló korú gyermekek tevékenységének megfigyelésére.
2. A beszoktatás első napjaiban, a családdal történő előzetes időpont egyeztetés után családlátogatásra kerül sor.
3. A családi bölcsőde kisgyermeknevelői a gyermekek fejlődéséről, egészségi állapotáról, a napközben történt eseményekről, melyekben a gyermek érintett, dokumentációt vezetnek. Az üzenő füzetben történik a gyermekekkel kapcsolatos észrevételek közzlése, és a jellemzések a gyermekek pszichoszomatikus ééréséről.
4. Szülői értekezletre évente 1 alkalommal augusztusban kerül sor. Az évközben érkezett új gyerekek szüleinek tájékoztatása a beszoktatás előtt történik telefonon vagy személyesen. A gyermekcsoportok fejlődésével, a felvetődő problémák kezelésével

összefüggő kérdésekben „szülőcsoportos megbeszéléseket” tartunk. Az összevont szülői értekezleteken a családi bölcsőde egészét érintő kérdésekről esik szó, az adott gyermekcsoportra vonatkozó aktuális események megvitatása a szülői-kisgyermeknevelői megbeszéléseken történik.

5. A család és a családi bölcsőde kapcsolatának erősítésére szolgál a kisgyermeknevelő-szülő napi találkozása is, mely során információt cserélnek a gyermek napközbeni tevékenységéről.
6. Az együttműködés és tájékozódás érdekében kísérik figyelemmel a családi bölcsőde híreit, eseményeit. (faliújság, üzenő füzet).
7. A családi bölcsőde koordinátora a felvétel alkalmával, később pedig a napi csoportlátogatások és egyéni beszélgetések lehetőségének biztosításával tart kapcsolatot a szülőkkel.
8. A szülők a közösségi érintkezés szabályainak betartásával, kulturált viselkedésükkel, aktív közreműködésükkel, példamutatásukkal segítsék a családi bölcsődében dolgozók munkáját, tartsák tiszteletben az kisgyermeknevelők, a többi szülő és a gyerekek emberi méltóságát és jogait
9. Szükség van az igazi együttműködésre, nyitottságra, őszinteségre. Kérjük, hogy bármilyen gond, probléma, esetén keressék fel a kisgyermeknevelőt, a családi bölcsőde koordinátort vagy az intézményvezetőt és velük közösen próbálják azt megoldani.

V. Az ellátás megszüntetése

1. Határozott idejű elhelyezés esetén a megjelölt időtartam – illetve a meghosszabbított időtartam – leteltével
2. A Jogosultsági feltételek megszűnésével
3. A házirend ismételt és súlyos megsértése / ha a szülő vagy hozzátartozó, aki a gyermeket hozza-viszi, olyan magatartást tanúsít, amely megbotránkoztat, félelmet kelt a családi bölcsődébe járó többi gyermek, szülő és munkatársak körében, illetve ital, drog vagy más tudat módosító szer hatása alatt áll / az ellátás megszüntetését vonja maga után.

VI. Panaszjog (szülő) gyakorlásának módja

A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője panasszal élhet a családi bölcsődei szolgáltatás koordinátoránál: az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében, a gyermeki jogok sérelme, továbbá a szolgáltatás dolgozóinak kötelezettségszegése esetén, iratbetekintés megtagadása esetén.

A családi bölcsődei szolgáltatás koordinátora a panaszt kivizsgálja, és tájékoztatást ad a panasz orvoslásának más lehetséges módjáról. A szülő a családi bölcsődei szolgáltatás fenntartójához vagy a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat, ha a bölcsődei szolgáltatás

vezetője 15 napon belül nem küld értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet.

VII. Adatkezelés szabályai

2018. május 25-én életbe lépett az Európai Unió Adatvédelmi Rendelete (GDPR – General Data Protection Regulation), mely az Európai Unió teljes területén azonos adatvédelmi rendelkezéseket vezet be. A gyermekek személyes adatait, dokumentumait beazonosíthatóan és nem hivatalos célból harmadik fél részére az intézmény nem adhatja ki. A szülők tudomásul veszik, hogy a kerület nagyobb tömegrendezvényein (gyermeknap, állami ünnepek, egyéb ünnepnapok) készült kép és hangfelvételek rögzítésére a törvény nem ír elő hozzájárulási kötelezettséget. A családi bölcsőde saját rendezvényein készített fényképek készítése és közzététele előtt szülői hozzájárulási nyilatkozatot kérünk.

VIII. A házirend elfogadásának és módosításának szabályai

1. A házirend tervezetét a családi bölcsőde dolgozóinak javaslatai alapján a családi bölcsőde koordinátor készíti el és a Prevenációs Központ intézményvezetőjének előterjesztésével a SZEMB hagyja jóvá.
2. Az érvényben lévő házirend módosítását kezdeményezheti:
 - Prevenációs Központ intézményvezetője,
 - családi bölcsőde koordinátor,
 - a családi bölcsőde szolgáltatást nyújtók, segítők.

Budapest, 2026. február 01.

Németh Borbála
Prevenációs Központ Intézményvezető

